

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

---

Rīgā

Atzinums Nr. 4 par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja elektrostaciju parka ierīkošanai Rucavas novada Dunikas pagastā

Derīgs līdz 2017.gada 21.novembrim.

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA „Energ Wind”, reģ. Nr.41203031447, adrese: Dārzu iela 6, Ventspils, LV-3601,
info@energwind.lv

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA „Latekoil”, reģ. Nr.40003683283, adrese: Bezdelīgu iela 12, Rīgā, LV – 1048
(turpmāk – Izstrādātājs).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

- 2012.gada 22.jūnijā iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums vēja elektrostaciju parka ierīkošanai Rucavas novada Dunikas pagastā;
- 2012.gada 16.oktobrī iesniegta aktuālā (precizētā) ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma versija vēja elektrostaciju parka ierīkošanai Rucavas novada Dunikas pagastā;
- 2013.gada 30.janvārī iesniegti papildinājumi Ziņojuma pārstrādātajai aktuālajai versijai.
- 2013.gada 1.novembrī iesniegti papildinājumi Ziņojuma pārstrādātajai aktuālajai versijai.
- 2014.gada 11.martā iesniegti papildinājumi Ziņojuma pārstrādātajai aktuālajai versijai.
- 2014.gada 13.oktobra vēstule par IVN izvērtēšanas atsākšanu, kas iesniegta 2014.gada 24.oktobrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu par 2012.gada 16.oktobrī iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pārstrādāto

aktuālo versiju un 2013.gada 30.janvārī, 2013.gada 1.novembrī, 2014.gada 11.martā, un 2014.gada 24.oktobrī iesniegtajiem papildinājumiem (turpmāk – Ziņojums).

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja elektrostaciju parka ierīkošana Rucavas novada Dunikas pagastā (turpmāk arī – paredzētā darbība). SIA “Energo Wind” paredz kopumā uzstādīt 31 vēja elektrostaciju (turpmāk arī VES) 28 zemes īpašumos.

2. Paredzētās darbības iespējamās norises vietas:

Rucavas novada Dunikas pagasta nekustamajos īpašumos „Tilti” (VES E-1, kadastra Nr.6452007021), „Vecdobeļi” (VES E-3, kadastra Nr.64520070064), „Balbārži” (VES E-5, kadastra Nr.64520120055), „Zālītes” (VES E-6, kadastra Nr.64520120185), „Mežmaļi” (VES E-7, VES E-8, kadastra Nr.64520120026), „Lankas Kalni” (VES E-9 kadastra Nr.64520120043), „Pienotava” (VES E-10, kadastra Nr. 64520120100), „Dzintari” (VES E-12, kadastra Nr.64520070074), „Jaņi” (VES E-15, kadastra Nr.64520120061), „Veldzes” (VES E-18, kadastra Nr. 64520110035), „Šuķi” (VES E-19, kadastra Nr.64520120156), „Skrandas” (VES E-20 kadastra Nr.64520120007), E-21 „Dobeļi” (VES E-21, kadastra Nr. 64520070009), „Skrandas” (VES E-22, VES E-23, kadastra Nr.64520120008), E-24 „Šuķi” (VES E-24, kadastra Nr. 64520110012), E-25 „Jaunmāliņi” (VES E-25, kadastra Nr.64520100020), E-27 „Mežroļi” (VES E-27, kadastra Nr.64520060028), „Veldzes” (VES E-29, VES E-30, kadastra Nr.64520100147), „Lejas Roļi” (VES E-31, kadastra Nr.64520100037), „Jaunie Bergmaņi” (VES E-34, kadastra Nr. 64520100267), „Lejas” (VES E-36, kadastra Nr.64520100028), „Vītoli” (VES E-37, kadastra Nr.64520100031), „Mazvītoli” (VES E-38, kadastra Nr. 64520100159), „Skujas” (VES E-39, kadastra Nr.64520100152), „Egles” (VES E-40, kadastra Nr.64520150026), „Timbras” (VES E-43, kadastra Nr.64520150006), „Demes” (VES E-44, kadastra Nr. 64520150062), „Grantiņi” (VES E-45, kadastra Nr. 64520150102).

Atbilstoši Ziņojumā norādītajam (3.lpp.) SIA “Energo Wind” VES izvietojums ir jau nostiprināts gan individuālās vienošanās ar zemju īpašniekiem, gan jau apstiprinātajos detālpārņemumos.

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

- 3.1. Ietekmes uz vidi novērtējums vēja elektrostaciju parka ierīkošanai Rucavas novada Dunikas pagastā tika uzsākts 2011.gada 23.septembrī, kad tika pieņemts Biroja lēmums Nr.353 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu SIA „Energo Wind” vēja elektrostaciju būvniecībai Rucavas novada Dunikas pagastā, nekustamajos īpašumos „Tilti” (kadastra Nr.6452007021), „Vecdobeļi” (kadastra Nr.64520070064), „Balbārži” (kadastra Nr.64520120055), „Zālītes” (kadastra Nr.64520120185), „Mežmaļi” (kadastra Nr.64520120026), „Lankas Kalni” (kadastra Nr.64520120043), „Pienotava” (kadastra Nr. 64520120100), „Dzintari” (kadastra Nr.64520070074), „Jaņi” (kadastra Nr.64520120061), „Veldzes” (kadastra Nr. 64520110035), „Šuķi” (kadastra Nr.64520120156), „Skrandas” (kadastra Nr.64520120007), „Dobeļi” (kadastra Nr. 64520070009), „Skrandas” (kadastra Nr.64520120008), „Šuķi” (kadastra Nr. 64520110012), „Jaunmāliņi” (kadastra Nr.64520100020), „Mežroļi” (kadastra Nr.64520060028), „Veldzes”

(kadastra Nr.64520100147), „Lejas Roļi” (kadastra Nr.64520100037), „Jaunie Bergmaņi” (kadastra Nr. 64520100267), „Lejas” (kadastra Nr.64520100028), „Vītolī” (kadastra Nr.64520100031), Mazvītolī” (kadastra Nr. 64520100159), „Skujas” (kadastra Nr.64520100152), „Egles” (kadastra Nr.64520150026), „Timbras” (kadastra Nr.64520150006), „Demes” (kadastra Nr. 64520150062), „Grantiņi” (kadastra Nr. 64520150102), izskatot:

- Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2011.gada 21.jūnija sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu Nr.LI11SI0037/812 un tam pievienotos materiālus;
- SIA „Energo Wind” 2011.gada 18.augusta iesniegumu Nr.24/08-11 „Par papildus informāciju saistībā ar ietekmes novērtējumu uz vidi” un tam pievienotos dokumentus;
- SIA „Energo Wind” 2011.gada 24.augusta iesniegumu Nr.26/08-11 „Par iesniegumā norādītās informācijas precizēšanu”;
- Biroja 2011.gada 20.jūlija lēmumu Nr.8-01/875 par papildinformāciju un termiņa pagarinājumu;
- Biroja 2011.gada 6.augusta lēmumu Nr.8-01/1050 par lēmuma pieņemšanas termiņu;
- Biroja 2010.gada 4.jūnija lēmumu Nr.153 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” un lietas materiālus;
- Biroja 2009.gada 3.septembra lēmumu Nr.395 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” un lietas materiālus;
- Biroja 2009.gada 1.jūnija lēmumu Nr.277 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” un lietas materiālus;
- Biroja 2009.gada 2.jūlija lēmumu Nr.333 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” un lietas materiālus.

3.2. Biroja 2011.gada 23.septembra lēmumā Nr.353 ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra netika piemērota SIA „Energo Wind” paredzētajai darbībai – 8 Enercon E- 101 VES būvniecībai Rucavas novada Rucavas pagastā, nekustamajos īpašumos „Apšūtes” (kadastra Nr.64840100046), „Vecvismini” (kadastra Nr.64840170007), „Baltpurviņi” (kadastra Nr.64840130060), „Kalni” (kadastra Nr.64840130036), „Ģirņi” (kadastra Nr.64840160092), „Mežstrauti” (kadastra Nr.64840080040), „Vismini 2” (kadastra Nr.64840170002).

3.3. SIA “Energo Wind” 2011.gada 15.novembrī Birojam iesniedza pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei; 2011.gada 12.decembrī paredzētajai darbībai tika izsniegta Programma ietekmes uz vidi novērtējumam.

3.4. Plānoto vēja elektrostacijas izveides alternatīvas:

Ziņojumā ir norādītas divas alternatīvas:

- 1.alternatīva - paredzēts izmantot vācu uzņēmuma „Enercon GmbH” ražotās VES, iekārtu tips – E101 ar nominālo jaudu 3 MW, augstumu no zemes līdz rotora asij 99 m, rotora diametru 101m un spārna garumu 50,5m. Kopējais VES augstums ir 149,5m. Vēja parka kopējā nominālā jauda plānota 93 MW un plānotais ražošanas apjoms gadā 255 GWh.
- 2.alternatīva - kurai jau ir saskaņoti detālplānojumi un izdotas būvatļaujas, atšķiras no 1.alternatīvas ar plānoto tehnoloģiju (iespējamais iekārtu tips – E82), konkrēti, VES ar nominālo jaudu - 2 MW, rotora spārna garumu, kas ir

apmēram par 10m mazāks kā 1.alternatīvā, plānoto torņa augstumu 108 m, rotora diametru 82m un kopējo augstumu 149m. Vēja parka plānotais ražošanas apjoms gadā 170GWh.

2.alternatīvai Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde 2009.gadā veica sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Par VES būvniecību ir pieņemts Biroja Lēmums Nr.395. Biroja Lēmums Nr.395 pieņemts par lielāku skaitu - 41 VES (un saistītās infrastruktūras) būvniecību, paredzot „Enercon GmbH“ ražotāja E-82 elektrostacijas uzstādīšanu ar jaudu 2MW katrā. Atbilstoši Ierosinātajās sniegtajām ziņām, ir izstrādāti Dunikas pagasta Īpašumu (skatīt šī atzinuma 3.1.punktā minētos īpašumus) detālplānojumi (uzstādāmo VES skaits ir mainījies, jo atsevišķu sākotnēji plānoto īpašumu detālplānojumi nav saskaņoti), tamdēļ pieņemts lēmums par saskaņotās 31 elektrostacijas jaudas palielināšanu un attiecīgi – modeļa nomaiņu uz lielākas jaudas un rotora elektrostaciju - „Enercon GmbH“ E-101 (1.alternatīva). Saskaņā ar Ziņojumā norādīto – 31 elektrostacijas izkārtojums un atrašanās vietas nav mainītas, tiek saglabāts arī sākotnēji plānotais un detālplānojumā nostiprinātais būves kopējais augstums – 149m (faktiski Birojā iesniegtā informācija liecina, ka kopējais VES augstums plānots 149,5m).

Ziņojumā sniegta informācija, ka 2.alternatīvā paredzētajām VES normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprināts detālplānojums, kurā atbilstoši plānošanas stadijai ņemtas vērā visas inženiertehniskās komunikācijas un būves, esošie inženiertīkli (elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli u.c.), lai tos ekspluatācijas stadijā nevarētu nelabvēlīgi ietekmēt VES parka izveide vai otrādi. Visi esošie inženiertehniskie objekti ir attēloti Ziņojuma 14.pielikuma kartogrāfiskajā materiālā.

3.5. Paredzētās darbības atrašanās vietas raksturojums:

- 3.5.1. VES parkam paredzētā darbības vieta atrodas Rucavas novada Dunikas pagastā. VES Dunikas pagastā atradīsies salīdzinoši plašā - izkliedēta teritorijā un aizņems lielāko daļu pagasta vidienes, - VES paredzēts izkārtot visā garumā gar autoceļu P113 starp apdzīvotajām vietām Sudargi, Sikšņi, Dunika un Šuķene. Papildus minētajiem apdzīvotības centriem, tuvākajā apkārtnē ir Dunikas pagasta lauku teritorija, kurai raksturīga atsevišķu viensētu apbūve.
- 3.5.2. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju plānotā vēja parka teritorijā zemes lietošanas veids ir lauksaimniecības zeme, kura, saskaņā ar Rucavas novada domes 2009. gada 3. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 27 „Par Rucavas novada teritorijas plānojumiem”, ir paredzēta kā vēja ieguves zona. Saskaņā ar izdotajiem noteikumiem, Dunikas pagastā vēja ieguves zona iespējama gan lauksaimniecības zemēs, gan arī meža zemēs. 31 VES plānots izvietot 28 īpašumos, kuriem jau ir izstrādāti detālplānojumi. Ziņojumā norādīts, ka detālplānojumi ir izstrādāti, ņemot vērā visus zemesgrāmatās reģistrētos un dabā pastāvošos apgrūtinājumus, aprobežojumus un servitūtus, norādot, ka šajā aspektā nav nekādu atšķirību starp 1. un 2. alternatīvu.
- 3.5.3. Plānoto VES aizsargjoslu teritoriju tuvumā neatrodas nozīmīgi rūpniecības un lauksaimniecības objekti; tuvākā sabiedriskā ēka - Dunikas Tautas nams - atrodas Sikšņos.
- 3.5.4. Plānotā vēja parka teritorijā, kā arī tiešā tās tuvumā neatrodas nozīmīgi hidroloģiskie objekti. Ziņojumā sniegta informācija, ka vēja elektrostacijas ir plānots izvietot uz lauksaimniecības zemēm ar vaļēju vai slēgtu meliorācijas

tīklu. Plānotās VES teritorijas rietumu daļā ir apgrūtinātas virsmas noteces apstākļi un notiek pārpurvošanās procesi. Ziņojumā norādīts, ka tuvākie ūdensobjekti un purvi atrodas aptuveni no 200 m līdz 9,5 km attālumā no plānotajām VES - Paurupe 9,5 km, Jēcupe 1,0 km, Bārta 2,3km, Sventāja 2,6 km, Līgupe 7,5 km, Naudupe 0,2 km, Dejupīte 0,2 km, Dunikas tīrelis 2,0 km un Ķirbas purvs 0,2 km.

- 3.5.5. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, virs pamatiežiem uzguļ vidēji aptuveni 30m līdz 50m biezs kvartāra nogulumu slānis, bet ielejveida pazeminājumā to kopējais biezums pārsniedz 100m. Teritorijas centrālajā daļā dominē glacigēnie, bet teritorijas ziemeļaustrumu un rietumu daļā glacioakvālie nogulumi, galvenokārt, akmeņains morēnas smilšmāls un mālsmits ar smilts un grants starpslāņiem un lēcām, kā arī smilšainie un aleirītiskie nogulumi. Savukārt teritorijas galējos rietumos (VES E-27, E-30, E-29, E-31 un E-34) kvartāra nogulumu virskārtu veido augšpleistocēna limnoglaciālie nogulumi, kas pārstāvēti ar aleirītu, aleirītiskām smiltīm, smilšainu aleirītu, savukārt nogulumu apakšējā daļā - mālaini aleirīti, bet reljefa pazeminājumos – kūdra.
- 3.5.6. VES parka teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Virsējo pazemes ūdens kompleksu (kvartāra ūdens kompleksu) veido gruntsūdens jeb bezspiediena ūdens horizonts, kā arī lokāli ir izplatīti pusspiediena un spiediena starpmorēnu ūdens horizonti. Kvartāra pusspiediena un spiediena ūdeņi izplatīti sporādiski un to krājumi nav ievērojami. Vietās, kur kvartāra nogulumu segas lielāko daļu veido gandrīz tikai smilšmāls, gruntsūdeņi sastopami vien sporādiski. Plānotai VES teritorijai raksturīgs augsts gruntsūdens līmenis. Gruntsūdens atkarībā no gadalaika un meliorācijas sistēmas funkcionalitātes atrodas robežās no 0,5 m līdz 1,5 m no zemes virsmas, taču vietām tas sasniedz vairāk kā 3 m dziļumu no zemes virsmas. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, apskatāmajā teritorijā kvartāra ūdens kompleksa dabiskā aizsardzība ir relatīvi vāja, bet vietām – ļoti vāja, savukārt, artēzisko ūdeņu horizonti ir dabiski labi aizsargāti ar vāji caurlaidīgo glacigēno un glacioakvālo nogulumu segu.
- 3.5.7. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam vistuvāk plānotajām VES atradīsies viensēta „Jaņi” - 261 m attālumā un viensēta „Saliņi” - 298 m attālumā no VES E-15. Tuvākā dzīvojamā māja „Saukanti” atradīsies aptuveni 796 m attālumā no VES E-1, dzīvojamā māja „Leijeri” atradīsies aptuveni 554 m attālumā no VES E-3, dzīvojamā māja „Līdumnieki” atradīsies aptuveni 815 m attālumā no VES E-5, dzīvojamā māja „Dunika” atradīsies aptuveni 504 m attālumā no VES E-6, dzīvojamā māja „Dzintari” atradīsies aptuveni 460 m attālumā no VES E-7 un aptuveni 489 m attālumā no VES E-8, dzīvojamā māja „Kundziņi” atradīsies aptuveni 671 m attālumā no VES E-9 un aptuveni 644 m attālumā no VES E-10, dzīvojamā māja „Lapiņi” atradīsies aptuveni 595 m attālumā no VES E-12, dzīvojamā māja „Jaņi” atradīsies aptuveni 261 m, bet dzīvojamā māja „Saliņi” atradīsies aptuveni 298 m attālumā no VES E-15, dzīvojamā māja „Stalti” atradīsies aptuveni 455 m attālumā no VES E-18, dzīvojamā māja „Brīviņi” atradīsies aptuveni 396 m attālumā no VES E-19, dzīvojamā māja „Urbāni” atradīsies aptuveni 421 m attālumā no VES E-20 un aptuveni 605 m attālumā no VES E-22, dzīvojamā māja „Saukanti” atradīsies aptuveni 527 m attālumā no VES E-21, dzīvojamā māja „Surbi” atradīsies aptuveni 433 m attālumā no VES E-23, dzīvojamā māja „Garkāji” atradīsies aptuveni 514 m attālumā no VES E-24, dzīvojamā māja „Krastiņi” atradīsies aptuveni 517 m attālumā no VES E-25, dzīvojamā māja „Gauri” atradīsies aptuveni 454 m attālumā no VES E-27, dzīvojamā māja „Jaunsungāli” atradīsies aptuveni 401 m attālumā no VES E-29

un aptuveni 322 m attālumā no VES E-30, dzīvojamā māja „Roļu Klētnieki” atradīsies aptuveni 580 m attālumā no VES E-31, dzīvojamā māja „Kurzemes” atradīsies aptuveni 475 m attālumā no VES E-34, dzīvojamā māja „Saulstari” atradīsies aptuveni 752 m attālumā no VES E-36, dzīvojamā māja „Vītoli” atradīsies aptuveni 403 m attālumā no VES E-37, aptuveni 577 m attālumā no VES E-38 un aptuveni 667 m attālumā no VES E-39, dzīvojamā māja „Apiņi” atradīsies aptuveni 489 m attālumā no VES E-40, dzīvojamā māja „Kuranti” atradīsies aptuveni 446 m attālumā no VES E-43, dzīvojamā māja „Baloži” atradīsies aptuveni 502 m attālumā no VES E-44, dzīvojamā māja „Grantiņi” atradīsies aptuveni 497 m attālumā no VES E-45.

Vēja parkam tuvākās apdzīvotās teritorijas ir Dunika (no tuvākās VES E-6 līdz tuvākajām apdzīvotajām mājām Dunikā ir 504 m) un Sikšņi (attālums no Sikšņu aptuvenā centra līdz tuvākajai VES (E-34) ir aptuveni 1,4 km).

- 3.5.8. Tuvākās dabas teritorijas ar aizsardzības statusu ir Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) – dabas liegums “Dunika” uz austrumiem – dienvidaustrumiem no VES parka teritorijas (tuvākā vēja elektrostacija E-22 plānota aptuveni 1,6 km no dabas lieguma „Dunika” teritorijas), dabas liegums „Sventājas upes ieleja” uz dienvidiem no VES parka teritorijas (tuvākā vēja elektrostacija E-44 plānota aptuveni 3,4 km no dabas lieguma „Sventājas upes ieleja” teritorijas), dabas liegums „Ķirbas purvs”, dabas liegums „Ječu purvs” un dabas liegums „Rucavas īvju audze” uz rietumiem no VES parka teritorijas (tuvākā vēja elektrostacija E-43 plānota aptuveni 4,6 km no dabas lieguma „Ječu purvs” teritorijas; tuvākā vēja elektrostacija E-34 plānota aptuveni 4,3 km no dabas lieguma „Ķirbas purvs” teritorijas; tuvākā vēja elektrostacija E-36 plānota aptuveni 4,7 km no dabas lieguma „Rucavas īvju audze” teritorijas), dabas liegums „Nīcas īvju audze” atrodas aptuveni 2,5 km uz ziemeļrietumiem no plānotā VES parka teritorijas (tuvākā vēja elektrostacija E-31 plānota aptuveni 2,5 km no dabas lieguma „Nīcas īvju audze” teritorijas).
- 3.5.9. Putniem nozīmīgā vieta “Dunikas tīrelis” atrodas Rucavas novada Dunikas pagastā. Tā robežas daļēji sakrīt ar dabas lieguma “Dunika” robežām. Attālums no tuvākās plānotās VES (E-22) līdz vietas R robežai ir aptuveni 1,6 km. Putniem nozīmīgā vieta „Sventājas ieleja” atrodas Rucavas novada Dunikas un Rucavas pagastos. Tās robežas pilnībā sakrīt ar dabas lieguma “Sventājas upes ieleja” robežām. Attālums no tuvākās plānotās VES (E-44) līdz putniem nozīmīgās vietas Z robežai ir aptuveni 3,4 km.
- 3.5.10. Plānotā VES parka apkārtnē atrodas septiņi mikroliegumi - trīs mikroliegumi melnajam stārķim *Ciconia nigra* aptuveni 2,3 km, 5,8 km un 8,2 km attālumā, mikroliegums meža balodim *Columbus oenas* aptuveni 3,0 km attālumā, mikroliegums bikšainajam apogam *Aegolius funereus* aptuveni 3,5 km attālumā, mikroliegums baltmugurdzenim *Dendrocopus leucotus* – aptuveni 4,8 km attālumā, bet mikroliegums vidējam dzenim *Dendrocopus medius* aptuveni 6,6 km attālumā.
- 3.5.11. Plānotā VES parka teritorijas tiešā tuvumā nav kultūrvēsturisku un nozīmīgu dabas pieminekļu, tūrisma un rekreācijas objektu, taču divi īpašumi - „Dobeļi” un „Vecdobeļi” atrodas vietējās nozīmes arheoloģiskā pieminekļa „Sanderu viduslaiku kapsēta” (zviedru kapi) aizsardzības zonā. Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk VKPAI) 2009.gada 24.marta vēstulē Nr.14/835 sniegto informāciju detālplānojumā īpašumiem „Dobeļi” un

„Vecdobeļi” izvirzītie nosacījumi izpildīti un VKPAI kultūras mantojuma aizsardzības aspektā nav iebildumu detālplānojuma 1.redakcijas apstiprināšanai izstrādātajā variantā.

3.6. Plānoto vēja elektrostaciju raksturojums:

- 3.6.1. Rucavas novada Dunikas pagastā plānots izvietot 31 VES. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam plānots uzstādīt „Enercon GmbH” ražotās iekārtas. Pirmās alternatīvas realizācijas gadījumā iespējamais VES iekārtu tips – E101 ar nominālo jaudu 3 MW, augstums no zemes līdz rotora asij 99 m, rotora diametrs 101m un spārna garums 50,5 m. Kopējais VES augstums ir 149,5 m. Torņa apakšējā daļa ir no dzelzsbetona, bet augšējā – no tērauda. Pamatu diametrs ir 18 m, torņa – no 6,8 m tā pamatā līdz 3,2 m tā augšdaļā. Torņa aptuvenā masa (bez rotora un spārnēm) ir 876 t. Vēja parka kopējā nominālā jauda plānota 93 MW un plānotais ražošanas apjoms gadā 255 GWh. Savukārt 2.alternatīvas realizācijas gadījumā, iespējamais iekārtu tips – E82 ar nominālo jaudu - 2 MW, rotora spārna garums aptuveni 41 m, plānotais torņa augstums 108 m, rotora diametrs 82 m un kopējais augstums 149 m. Vēja parka plānotais ražošanas apjoms gadā 170GWh. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam VES sāk darboties, ja vēja ātrums ir vismaz 3 m/s, tās maksimālā jauda tiek sasniegta pie vēja ātruma 15 m/s, bet pie vēja ātruma 25 m/s VES izslēdzas, mainot spārnu leņķi.
- 3.6.2. Rotora spārni ir konstruēti, tā, lai to ģeometrija nodrošinātu augstāku ražošanas efektivitāti, paildzinātu rotora spārnu kalpošanas ilgumu, kā arī papildus samazinātu trokšņa emisijas lielumu. Tā kā plānotajās VES rotējošās daļas nebūs savienotas ar zobratiem, tad tiks palielināta VES efektivitāte, kalpošanas ilgums, kā arī iekārtai būtiski tiek samazināts trokšņa līmenis. Lai uz elektrostacijas rotora spārnēm neveidotos ledus kārtas un novērstu rotora spārnu apledošanas un ledus gabalu krišanas/ mešanas risku, paredzēts VES modelis, kas rotora spārnu daļā ir apsildāms. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto rotora spārnu apsildīšanas sistēma ir automātiska un tā sāk darboties, ja gaisa temperatūra ir 2° C.
- 3.6.3. VES iekārta ir aprīkota ar automātiskās vadības sistēmām, kas atslēdz VES, lai automātiski izvairītos no dažādiem riskiem, ko var izraisīt neparedzēti meteoroloģiskie apstākļi un pašu iekārtu defekti. Iekārtas ir aprīkotas arī ar zibens aizsardzības sistēmu. Piekļuve VES torņiem būs tikai atbilstoši sertificētiem speciālistiem. Ziņojumā norādīts, ka VES apkopi veiks pats ražotājs – “Enercon GmbH”.
- 3.6.4. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, plānots, ka VES pamatu būvniecībā tiks izmantoti pāļi. Vienas VES pamatu būvniecībai būs nepieciešami aptuveni 15-20 pāļi. Lai uzstādītu pāļus, ar pāļdzini zemē tiks izveidoti iedobumi, kuros tiks ievietots armatūras stiegrojums un pēc tam ieliets betons. Maksimālais dziļums, kādā plānots dzīt pāļus, ir aptuveni 20 m. Izmantojot pāļdzini, netiks izmantotas skaņu slāpējošas iekārtas, taču šie darbi tiks organizēti tam piemērotās diennakts stundās un ievērojot šādus darbus reglamentējošus normatīvos aktus.
- 3.6.5. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam katras VES uzstādīšanai nepieciešama aptuveni 0,27 ha liela teritorija, tajā skaitā - zeme nepieciešamo pievedceļu ierīkošanai. Atbilstoši apstiprinātajiem detālplānojumiem kopējā maksimālā transformējamā zemes platība kopā katrai VES būs nepieciešama robežās no 0,5 ha līdz 3,6 ha, vidēji 1,3 ha. Ziņojumā norādīts, ka VES uzstādīšanai transformējamā kopējā zemes platība varētu būt 40,5 ha, tai skaitā, meža zeme 7,8 ha un lauksaimniecībā izmantojamā zeme 32,7 ha.

- 3.6.6. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, VES iekārtas no Vācijas plānots piegādāt pa jūras ceļu uz vienu no trim tuvumā esošajām ostām – Klaipēdu, Liepāju vai Ventspili. Ja iekārtas tiks piegādātas uz Ventspils ostu, tad to transportēšanai tiks izmantots reģionālais autoceļš P111 Ventspils (Leči)-Grobiņa un tālāk no Grobiņas autoceļš P113 Grobiņa-Bārta-Rucava. Ja iekārtas tiks piegādātas uz Liepājas ostu, tad to transportēšanai tiks izmantots valsts nozīmes autoceļš A11 Liepāja-Lietuvas robeža (Rucava). Savukārt, ja iekārtas piegādās uz Klaipēdas ostu, tad tās tiks transportētas pa valsts nozīmes autoceļu no Klaipēdas līdz Latvijas Republikas robežai un tālāk līdz uzstādīšanas vietai Dunikā un Rucavā pa valsts nozīmes autoceļu A11 Liepāja-Lietuvas robeža (Rucava) un reģionālo autoceļu P113 Grobiņa-Bārta-Rucava.
- 3.6.7. Nepieciešamos pievedceļus, līdz 4,5 m platus, paredzēts izveidot ar grants un smilts segumu, ceļa garums (līdz 500m) būs atkarīgs no katras VES izvietojuma attiecībā pret esošajiem ceļiem. Ziņojumā norādīts, ka, izvēloties piegādes maršrutu, tiks ņemtas vērā autoceļu/tiltu/pārvažu pieļaujamās slodzes, gadalaiks un tam raksturīgie laikapstākļi, kā arī kravu augstuma un garuma robežlielumi. Ja iekārtu piegādes vai VES būvniecības laikā uzņēmuma SIA „Energo Wind” vainas dēļ tiks nodarīts kāds kaitējums valsts, reģionālajiem vai pašvaldību autoceļiem, uzņēmums par saviem līdzekļiem nodrošinās autoceļu atjaunošanu.
- 3.6.8. Vēja parka vajadzībām plānots izbūvēt 20 un 33 kV kabeļu līniju. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam SIA „Energo Wind” ir noslēgusi 63 vienošanās ar nekustamo īpašumu īpašniekiem, kuru īpašumus tieši vai netieši skar plānotā kabeļu līnija. Vēja parka vajadzībām paredzēts uzbūvēt arī apakšstaciju. Apakšstacijas atradīsies VES E-22 tuvumā. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai SIA „Energo Wind” jau ir izstrādājusi tehnisko projektu gan apakšstacijas būvniecībai (“330/33 KV apakšstacijas “Dunika” būvniecība pie 330 kV EP tīkla, Rucavas novada Dunikas pagasts, “Skrandas”. TEHNISKAIS PROJEKTS. SIA “LP””), gan kabeļu tīkla izbūvei (“30 kV kabeļtīklu un komutācijas punktu izbūve no ģenerējošām iekārtām līdz projektējamam 30 kV sadales punktam, Rucavas novads Dunikas pagasts. TEHNISKAIS PROJEKTS. SIA “OMS”). Šie paredzētās darbības raksturlielumi ir jau apstiprināti ar saskaņoto detālplānojumu un nemainīsies līdz ar tehnoloģiskajām atšķirībām 1. un 2.alternatīvā.
- 3.6.9. VES parka darbības laiks paredzēts vismaz 25 gadi.
- 3.6.10. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, atšķirīgo interpretāciju rezultātā (2.alternatīvai), apstiprinātajos un uz doto brīdi spēkā esošajos detālplānojumos nekustamajiem īpašumiem „Dzintari” (E-12), „Lankas Kalni” (E-9), „Mežmaļi” (E-7 un E-8), „Jaunmāliņi” (E-25) un „Lejas” (E-36) sešām VES drošības aizsargjosla ir noteikta 162 m (augstums līdz rotora asij $x 1,5 = 108 \text{ m} \times 1,5 = 162 \text{ m}$), bet pārējām 25 VES aizsargjosla ir noteikta 223,5 m (VES maksimālais augstums $x 1,5 = 149 \text{ m} \times 1,5 = 223,5 \text{ m}$), savukārt saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 32.¹panta (2)daļā noteikto drošības aizsargjoslas platums ap VES ir 1,5 reizes lielāks nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums, t.i., no zemes virsmas līdz spārna galam.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2011.gada 21.jūnija sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.LI11SI0037/812 un tam pievienotie materiāli – 84 lapaspuses.

- Biroja 2011.gada 20.jūlija vēstule Nr. 8-01/875 par termiņa pagarināšanu lēmuma pieņemšanai un papildus informācijas pieprasīšanu - 6 lapaspuses.
- Biroja 2011.gada 6.augusta vēstule Nr. 8-01/1050 par lēmuma pieņemšanas termiņu - 1 lapa.
- SIA „Energo Wind” 2011.gada 18.augusta vēstule Nr.24/08-11 ar pieprasīto papildinformāciju – 42 lapas.
- Biroja 2011.gada 23.septembra lēmums Nr.353 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai – 20 lapaspuses.
- Rucavas novada domes 2011.gada 28.septembra vēstule Nr.3-10/1005 (adresēta arī SIA „Energo Wind”) par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (sanāksmes) nepieciešamību – 1 lapa.
- SIA „Energo Wind” 2011.gada 15.novembra pieprasījums ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei - 1 lapa.
- I.Vecbaštikas 2011.gada 21.novembra vēstule saistībā ar plānoto darbību - 2 lapas.
- I.Tapiņas 2011.gada 22.novembra elektroniskā vēstule saistībā ar plānoto darbību - 1 lapa.
- E.Īvsiņa 2011.gada 23.novembra elektroniskā vēstule saistībā ar plānoto darbību - 2 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes 2011.gada 24.novembra protokols un tam pievienotie materiāli - 19 lapas.
- Biroja 2011.gada 12.decembra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka ierīkošanai Rucavas novada Dunikas pagastā - 8 lapas.
- Biroja 2011.gada 12.decembra pavadvēstule Nr.3-01/554, ar kuru programma un visas saņemtās vēstules tika nosūtītas SIA „Energo Wind” - 2 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriedes 2012.gada 27.aprīļa protokols - 15 lapas.
- I.Vecbaštikas, A.Vecbaštika, V.Dobeles, J.Krīgena un Z.Krīgenas 2012.gada 13.maija iesniegums saistībā ar plānotās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu - 4 lapas.
- E.Īvsiņa 2012.gada 14.maija elektroniskā vēstule saistībā ar plānoto darbību - 1 lapa.
- A.Mežvida 2012.gada 14.maija vēstule saistībā ar plānoto darbību - 18 lapas.
- Biroja 2012.gada 14.maija pavadvēstule Nr.3-01/1682, ar kuru visas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas saņemtās vēstules tika nosūtītas SIA „Energo Wind” - 1 lapa.
- SIA „Energo Wind” 2012.gada 22.jūnijā Birojā iesniegtā Ziņojuma aktuālā versija, 1 sējums, 111 lapas (222 lapaspuses).
- Eksperta atzinums par Ziņojuma aktuālo versiju - 7 lapas.
- Biroja 2012.gada 9.augusta vēstule Nr.3-01/1051, ar kuru tiek pieprasīta papildus informācija Ziņojumam – 6 lapas.
- SIA „Energo Wind” 2012.gada 16.oktobrī Birojā iesniegtā Ziņojuma aktuālā versija, 1 sējums, 228 lapas (456 lapaspuses).
- Ziņojumā veikto papildinājumu un izmaiņu apkopojums – 3 lapas.
- 2012.gada 2.novembra vēstule Nr. 3-01/1441 par atzinuma sniegšanas termiņa pagarinājumu -1 lapa.
- Eksperta atzinums par Ziņojuma aktuālo versiju - 3 lapas.
- Biroja 2012.gada 15.novembra vēstule Nr.3-01/1457, ar kuru tiek pieprasīta papildus informācija Ziņojumam – 2 lapas.

- Dabas aizsardzības pārvaldes 2012.gada 5.novembra elektroniskā vēstule Nr.4.9/33/2012-N-E par Ziņojuma 2012.gada oktobra versiju – 1 lapa.
- Rucavas novada domes 2012.gada 29.novembra vēstule Nr. 3-10/2/1253 ar atzinumu par Ziņojuma 2012.gada oktobra versiju – 9 lapas.
- Rucavas novada domes 2012.gada 10.decembra vēstule Nr. 3-10/2/1289 saistībā ar SIA „Energo Wind” pilnvarotās personas 2012.gada 7.decembra vēstuli Nr.V-61/12/2012.
- Zvērinātu advokātu biroja „Eversheds Bitāns” 2012.gada 11.decembra vēstule Nr.V-61/12/2012 par Rucavas novada domes atzinumu (2012.gada 29.novembra vēstule Nr. 3-10/2/1253) – 4 lapas.
- SIA „Energo Wind” 2013.gada 28.janvāra vēstule Nr.09/01-13 (saņemta Birojā 2013.gada 30.janvārī) ar kuru iesniegta papildinformācija ziņojumam, tajā skaitā SIA „Energo Wind” 2013.gada 24.janvāra vēstule Nr.08/01-13 - 257 lapas.
- Eksperta atzinums par Ziņojuma aktuālo versiju - 2 lapas.
- Latvijas vides pārvaldības asociācijas 2013.gada 14.februāra atsauksme par Ziņojuma aktuālo versiju – 1 lapa (2 lapaspuses).
- Biroja 2013.gada 7.marta vēstule Nr.3-01/345, ar kuru tiek pieprasīta papildus informācija Ziņojumam – 2 lapas.
- SIA „Latekoil” 2013.gada 30.oktobra vēstule Nr.09/01-13 (saņemta Birojā 2013.gada 1.novembrī) ar kuru iesniegta papildinformācija ziņojumam – 13 lapas (26 lapaspuses).
- SIA „Energo Wind” 2014.gada 16.janvāra vēstule par ietekmes uz vidi novērtējuma apturēšanu – 1 lapa.
- Biroja 2014.gada 22.janvāra lēmums Nr.3-01/127, ar kuru tika apturēta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un pieprasīta papildus informācija – 2 lapas (4 lapaspuses).
- SIA „Energo Wind” 2014.gada 11.marta vēstule par ietekmes uz vidi novērtējuma atsākšanu – 10 lapas (20 lapaspuses).
- SIA „Energo Wind” 2014.gada 24.jūlija vēstule (saņemta Birojā 2014.gada 25.jūlijā) par IVN izvērtēšanas apturēšanu – 1 lapa.
- SIA „Energo Wind” 2014.gada 13.oktobra vēstule (saņemta Birojā 2014.gada 24.oktobrī) par IVN izvērtēšanas atsākšanu – 2 lapas.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1.** Pēc lēmuma pieņemšanas par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Birojs saņēma Rucavas novada domes pieprasījumu (2011.gada 28.septembra vēstule Nr.3-10/1005) organizēt ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (sanāksmi) SIA „Energo Wind” ierosinātajai vēja elektrostacijas būvniecībai Rucavas novada Dunikas pagastā.
- 5.1.2.** Paziņojums par SIA „Energo Wind” paredzēto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Rucavas novada domes informatīvajā izdevumā „Duvzares vēstis” 2011.gada 31.oktobra numurā. Informatīvie materiāli par plānoto vēja elektrostaciju būvniecību bija pieejami tīmekļa vietnē

www.rucava.lv. Ierosinātais individuāli informēja nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju.

5.1.3. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2011.gada 16.novembrī Dunikas pagasta tautas namā. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes protokolu sanāksmē piedalījās 21 interesents. Rucavas novada domes pārstāve atklāja sapulci un deva vārdu sabiedriskās apspriešanas vadītājam V.Felsbergam. SIA „Energo Wind” sabiedriskās apspriešanas vadītājs klātesošajiem sniedza informāciju par plānoto darbību un iespējamo ietekmi uz vidi, iepazīstināja klātesošos par iespējām sniegt priekšlikumus par paredzēto darbību un paredzētās darbības ieceri un to, ka lielai daļai sabiedrības ir bijusi iespēja klātienē apmeklēt līdzīgu vēja parku. Iedzīvotāji interesējās par paredzētās darbības ieceri (spārnu augstumu, elektrības pieslēgšanās vietām u.c.), kāds labums būs pagasta iedzīvotājiem no vēja parka izbūves, kāpēc VES plāno izvietot tik tuvu mājām un kāpēc tieši Dunikas pagastā, kāds ir ornitologu viedoklis, kas nosaka vietas Latvijā, kur izvietot vēja parkus un kas to ir veicis, kāda ietekme būs no zemās frekvences skaņas, kur paliks VES saražotā elektrība, vai VPVB atzinumu varēs pārsūdzēt, kāda būs ietekme uz meliorācijas sistēmu un kas to sakārtos, ietekmi uz ainavu. Tāpat tika uzdoti jautājumi par pieejamo informāciju internetā, kāds ir tiesiskais pamatojums noteikt tādu aizsargjoslas apmēru, kāds ir noteikts šajā projektā, tika akcentēts, ka aizsargjoslas projektā ir noteiktas nekorekti un vai būs nepieciešams jauns detālpārplānojums, kā arī, kad notiks nākamā sabiedriskās apspriešanas sanāksme.

5.1.4. Likumdošanā noteiktajā termiņā par paredzēto darbību Birojā tika saņemti:

- I.Vecbaštikas 2011.gada 21.novembra vēstule, kurā norādīts, ka iedzīvotājiem sabiedriskajā apspriešanā netika sniegta precīza un saprotama informācija par paredzēto darbību un, ka nav saprotams, kā ir noteiktas VES aizsargjoslas. Tāpat vēstulē lūgts sniegt vidi ietekmējošo faktoru – trokšņa, apēnojuma, elektromagnētiskā lauka, paredzētās darbības ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, ainavu un rekreācijas resursiem, cilvēka veselību, elektromagnētiskā starojuma un skaņas ietekmes novērtējumu, elektromagnētiskā starojuma ietekmi uz sakaru sistēmām - izvērtējumu.
- I.Tapiņas 2011.gada 22.novembra elektroniskā vēstule, kurā lūgts izvērtēt VES radīto trokšņu līmeni, ietekmi uz veselību, ietekmi uz pašvaldības autoceliem, par paredzēto teritorijas rekultivāciju pēc apkārtes laukumu demontāžas, kā tiks nodrošināta VES teritorijas sakopšana, kā arī, kādi ieguvumi būs iedzīvotājiem.
- E.Īvsiņa 2011.gada 23.novembra elektroniskā vēstule, kurā pausts satraukums par paredzēto darbību un tās ietekmi uz ainavu, kā arī VES izvietojuma blīvumu.

5.1.5. Pamatojoties uz Ierosinātāja pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2011.gada 12.decembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA „Energo Wind” vēja elektrostaciju ierīkošanai Dunikas pagastā Rucavas novadā. Visas saņemtās vēstules Birojs 2011.gada 12.decembrī ar pavadvēstuli Nr.3-01/1421 nosūtīja izvērtēšanai SIA „Energo Wind”.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

5.2.1. Ziņojumu sagatavoja SIA “Latekoil”. Paziņojumu par sagatavoto ziņojumu Ierosinātāja publicēja laikraksta “Kurzemes vārds” 2012.gada 13.aprīļa numurā,

laikraksta "Duvzares vēstis" 2012.gada 16.aprīļa numurā un ievietoja mājaslapā www.rucava.lv. Informācija par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un elektroniskā saite uz sagatavoto ziņojumu tika ievietota arī Biroja mājaslapā www.vpvb.gov.lv.

5.2.2. Ziņojums sabiedrībai bija pieejams Rucavas novada domē, Dunikas pagasta pārvaldē un mājaslapā www.rucava.lv.

5.2.3. Ziņojuma sabiedriskā apspriede klātienē notika 2012.gada 13.aprīlī Dunikas pagasta tautas namā, un saskaņā ar apspriedes protokolu apspriedē piedalījās 19 interese. Ziņojuma sabiedriskās apspriedes protokols trīs darbdienu laikā tika ievietots internetvietnē. Sanāksmes gaitu un saturu skat. sanāksmes protokolā mājaslapā http://www.eiropprojekts.lv/dunika/XII_pielikums_zinojuma_apspriesana.pdf.

5.2.4. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, iedzīvotāju aptauja ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras laikā nav veikta, taču iedzīvotājiem ir bijusi iespēja vairākkārtīgi paust savu attieksmi pret paredzēto darbību detālplānojumu 1.redakcijas izstrādes laikā, kad klātie notika divas sapulces (2009. gada 19.martā, kurā piedalījās 38 dalībnieki un 2009.gada 17.aprīlī, kurā piedalījās 53 dalībnieki). Detālplānojumu 1. redakcijas sabiedriskās apspriešanas laikā tika saņemti 37 iedzīvotāju iesniegumi, kuru rezultātā plānojumi tika pilnveidoti un atkal nodoti sabiedrības izvērtēšanai. Par jūnijā pilnveidoto redakciju saņemti 26 iesniegumi. Sabiedriskās apspriešanas laikā – 2009. gada 3. aprīlī tika saņemts 182 iedzīvotāju parakstīts iesniegums, kurā pausta kategoriska nostāja pret jebkuru VES, kuru jauda lielāka par 20 KV, uzstādīšanu Dunikas pagastā. 2009.gada 15. septembrī notika vēl viena sabiedriskās apspriešanas sapulce par septembrī pilnveidoto detālplānojumu redakciju. Šajā sapulcē piedalījās 14 dalībnieki un tika saņemti astoņi iesniegumi. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto pretstatā detālplānojumu izstrādes laikā saņemtajiem iedzīvotāju viedokļiem pret VES parka būvniecību Dunikas pagastā, ir tikušas noslēgtas vienošanās ar 85 zemes īpašniekiem par zemes nomu VES būvniecībai, kā arī par aizsargjoslu noteikšanu, kabeļu trases un piebraucamo ceļu izbūvi uz viņu zemes.

5.2.5. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma:

- I.Vecbaštikas, A.Vecbaštika, V.Dobeles, J.Krīgena un Z.Krīgenas 2012.gada 13.maija iesniegumu, kurā norādīts, ka IVN ziņojumā un sabiedriskā apspriešanā iedzīvotājiem netika sniegta precīza un saprotama informācija par paredzēto darbību. Lūgts precizēt sekojošus jautājumus - ietekmei pakļautās teritorijas lielumu un cilvēku daudzumu tajā, vēju elektrostacijām tuvākās dzīvojamās mājas, trokšņu un apēnojuma līmeni un to ietekmi uz iedzīvotājiem, attālumu līdz Natura 2000 teritorijām, VES augstumu un aizsargjoslu aprēķinu, apkārtnes ainavisko novērtējumu, tūrisma objektus, jāsniiedz informāciju par tuvumā esošiem elektromagnētisko signālu raidītājiem un uztvērējiem. Vēstulē norādīts, ka nav veiktas iedzīvotāju aptaujas, kā arī, ka IVN ziņojumā nav pievienoti visi institūciju atzinumi, kas ir saņemti, kā arī, ka vēstules autori nepiekrīt sapulces laikā un IVN ziņojumā paustajam, ka nav atšķirības starp 1. un 2. alternatīvu. Vēstules iesniedzēji uzskata, ka 1.alternatīvā salīdzinot ar 2.alternatīvu radīs lielāku ietekmi, jo VES parametri tiek mainīti: samazinās torņa augstums, palielinās rotora diametrs (kas var potenciāli radīt lielāku piesārņojumu - piemēram, trokšņu un gaismēnu), palielinās kopējais augstums par 0,5m, palielinās jauda. IVN novērtējuma ziņojumā un sabiedriskās apspriešanas sapulcē nav sniegta informācija par ietekmi uz mājdzīvniekiem, uz medību kolektīvu teritorijām, ceļu posmiem, kuros tiks palielināts ceļu rādiuss, kā tiks ierobežota, uzturēta, uzraudzīta, kontrolēta teritorija būvdarbu laikā un pēc

nodošanas ekspluatācijā, kā tiks nodrošināta vēju elektrostaciju apkope, plānotās profilaktiskās apskates, to tehnoloģiskais apraksts, plānoto VES ekspluatācijas ilgums, plānotās darbības, beidzoties ekspluatācijas termiņam, kā arī Ziņojumam nav pievienota visa dokumentācija, tajā skaitā, atbilstoša mēroga kartogrāfijas materiāli, Dunikas pagasta teritorijas plānojumā esošā vēja enerģijas zonas karte.

- A.Mežvida 2012.gada 14.maija elektroniskā vēstule, kurā pausts satraukums par paredzētās darbības radītām ietekmēm uz vidi, piemēram, troksni, apēnojumu, ietekmi uz ainavām u.c., analizētas tiesību normas un Ziņojumā un sabiedriskajā apspriešanā sniegtā informācija. Vēstulē lūgts IVN materiāliem pievienot sekojošus dokumentus un publicēt Rucavas novada domes interneta vietnē:
  - Prognozējamo trokšņu aprēķinus Dunikas un Rucavas pagastā, Rucavas novadā, kuru veicis Austrijas projektēšanas uzņēmums „Schwentenwein Baubetreuungs GmbH”, izmantojot programmu Wind PRO version 2.5.7.83 Aug 2007 (karti ar visiem pielikumiem, kura iesniegta IVN sākotnējam izvērtējumam Pārvaldē),
  - VES trokšņa prognozes aprēķinus, kuri veikti ar datorprogrammu WindPRO version 2.7.473 Jun 2010, pie vēja ātruma 10 m/s (ar karti un visiem pielikumiem),
  - VES ietekmju aprēķinu kartes, kur būtu aprēķinātas SIA „FROKS” un SIA „FCM” VES ietekmju zonas kopskatā ar SIA „Energ Wind” VES ietekmju zonām,
  - VES prognozējamā apēnojuma aprēķinu (pieņemot sliktāko iespējamo scenāriju) pamatojumu (ar karti un visiem pielikumiem),
  - VES radītā trokšņa 40dB (apgrūtinājums) izplatīšanās zonas uz katru Dunikas pagasta zemes īpašumu, kā arī Natura 2000 dabas liegumiem;
  - informāciju par VES mazgāšanas nepieciešamību.
- E.Īvsiņa 2012.gada 14.maija elektroniskā vēstule, kurā jautāts, kāpēc IVN sabiedriskā apspriešana neatbilst ES normām, vai Ziņojumā ņemti vērā Latvijas valsts pienākumi, kas noteikti starptautiskās konvencijās, kā arī pausts viedoklis par VES radīto ietekmi uz ainavu. Birojs savā elektroniskajā atbildes vēstulē 2012.gada 25.maijā iesniedzējam ir paskaidrojis, ka ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts saskaņā ar likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumos Nr.83 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” noteikto, kuros iestrādāti atbilstošo ES direktīvu par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu prasības (2011/92/ES). Šajos dokumentos ir iestrādātas arī kopš 2002.gada spēkā esošā likuma “Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” normas.
- 5.2.6. Visas saņemtās vēstules Birojs 2012.gada 22.maijā ar pavadvēstuli Nr.3-01/1682 nosūtīja izvērtēšanai SIA „Energ Wind” un SIA „Latekoil”.
- 5.2.7. SIA „Latekoil” izvērtēja sniegtos komentārus un priekšlikumus un precizēja Ziņojumu, ietverot tajā pārskatu par saņemto komentāru un priekšlikumu iestrādi Ziņojuma aktuālajā versijā (Ziņojuma 7.2.nodaļā).

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojam iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2012.gada 22.jūnijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un Ziņojums tika ievietots mājaslapās www.rucava.lv un www.vpvb.gov.lv.

- 5.3.2.** Birojs, pieaicinot ekspertu, izvērtēja iesniegto Ziņojumu un secināja, ka Ziņojumā nav ietverta visa atzinuma sagatavošanai nepieciešamā informācija, kā arī sniegtā informācija vairākos aspektos ir pretrunīga, kas nedod iespēju izdarīt konkrētus secinājumus par plānoto darbību. Pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 20.panta (2) un (3)daļu Birojs sagatavoja un 2012.gada 9.augustā nosūtīja Ierosinātājam vēstuli, norādot, kādu sniegto informāciju nepieciešams precizēt un papildināt. Vēstulei tika pievienots arī pieaicinātā eksperta atzinums.
- 5.3.3.** Birojā Ziņojums atkārtoti tika iesniegts 2012.gada 16.oktobrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un Ziņojums tika ievietots mājaslapās www.rucava.lv un www.vpvb.gov.lv.
- 5.3.4.** Birojs, pieaicinot ekspertu, izvērtēja iesniegto Ziņojumu un secināja, ka trokšņa prognozēšanas programmas ievades dati ir mainīti - maksimālais vēja ātrums – no 10 m/s uz 7 m/s, pamatojot to ar vēja ātruma monitoringa datiem dotajā apkārtnē, un references skaņas jauda (LwA,ref) VES iekārtas tipam E -101 un VES iekārtas tipam E-82 (bez pamatojuma) - VES E101 - no 106 dB uz 98,5 dB, bet VES E-82 uz 96,6 dB, kā arī Ziņojumā nav ietverta visa atzinuma sagatavošanai nepieciešamā informācija, tajā skaitā Biroja 2012.gada 9.augusta vēstulē pieprasītā informācija. Birojs Pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 20.panta (2) un (3)daļu sagatavoja un 2012.gada 15.novembrī nosūtīja Ierosinātājam vēstuli, norādot, ka nepieciešams precizēt informāciju saistībā ar veikto trokšņa novērtējumu, kā arī Birojā ir arī jāiesniedz Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes un Rucavas novada domes atsauksmes pa Ziņojumu. Vēstulei tika pievienots arī pieaicinātā eksperta atzinums.
- 5.3.5.** 2012.gada 5.novembrī Birojs saņēma SIA "Latekoil" un Birojam adresēto Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk DAP) vēstuli Nr.4.9/33/2012-N-E, kurā norādīts, ka DAP konstatē, ka IVN ziņojums ir papildināts atbilstoši DAP 20.07.2012. vēstulē Nr. 4.9/21/2012-N minētajam, iekļaujot prasības putnu un sikspārņu monitoringam. DAP lūdz Biroju iekļaut prasības monitoringa veikšanai arī Biroja atzinumā, kā arī iekļaut prasību saskaņot ar DAP monitoringa metodiku. Vienlaikus ir norādīts, ka Ziņojumā jāpapildina monitoringa sadaļu ar pasākumiem, piemēram, VES apturēšanu noteiktos laika periodos, kas tiks veikti, ja monitoringa rezultāti uzrādīs VES darbības būtisku negatīvu ietekmi uz putnu vai sikspārņu sugām.
- 5.3.6.** 2012.gada 29.novembrī Birojs saņēma SIA "Energo Wind" un Birojam adresēto Rucavas novada domes vēstuli Nr.3-10/2/1253, kurai pievienots 2012.gada 22.novembra Rucavas novada domes sēdes protokols Nr.21, kurā uzskaitītas nepilnības Ziņojumā, tajā skaitā saistībā ar ietekmes novērtējumu uz cilvēku veselību, pievedceļiem, ietekmi uz putniem, pasākumi mirgojošā apēnojuma ietekmes mazināšanai, VES izvietojumu u.c.
- 5.3.7.** 2012.gada 12.decembrī Birojs saņēma ZAB „Eversheds Bitāns” zvērinātes advokātes I.Kramiņas, SIA "Energo Wind" pilnvarotās personas (2012.gada 6.decembra pilnvara) 2012.gada 11.decembra vēstuli Nr.V-61/12/2012 ar viedokli par Rucavas novada domes atzinumu par Ziņojumu. Vēstulē norādīts, ka SIA "Energo Wind" ir lūdzis Rucavas novada domi atkārtoti lemt par atzinuma sniegšanu, ņemot vērā sekojušus argumentus: pirms lēmuma pieņemšanas nav noskaidrots un izvērtēts SIA "Energo Wind" viedoklis, lēmuma un atzinuma saturs neatbilst situācijas tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem. Vēstulē norādīts, ka SIA „Energo Wind” lūdz atlikt Biroju atzinuma sniegšanu līdz jauna

Rucavas novada domes atzinuma un SIA „Energo Wind” paskaidrojumu saņemšanai.

5.3.8. 2012.gada 13.decembrī Birojs saņēma Rucavas novada domes 2012.gada 10.decembra vēstuli Nr.3-10/2/1289, kurai pievienota 2012.gada 7.decembra vēstule Nr.V-60/12/2012 ZAB „Eversheds Bitāns”, kurā pausts SIA „Energo Wind” viedoklis saistībā ar Rucavas novada domes atzinumu. Rucavas novada dome savā vēstulē Nr.3-10/2/1289 norādījusi, ka uzklaušis SIA „Energo Wind” viedokli, taču SIA „Energo Wind” vēstules saņemšana nenozīmē, ka Rucavas novada dome atsauc savu viedokli.

5.3.9. 2013.gada 30.janvārī Birojs saņēma SIA „Energo Wind” 2013.gada 28.janvāra vēstuli Nr.09/01-13 ar kuru tiek iesniegti:

- SIA „Energo Wind” 2013.gada 11.janvāra paskaidrojums Nr.05/01-13 Rucavas novada domei;
- papildinājumi Ziņojumam (2013.gada 24.janvāra vēstule Nr.08/01-13).

Paziņojums par iesniegtajiem papildinājumiem tika ievietots mājaslapā www.vpvb.gov.lv. Informācija bija pieejama arī internetvietnē <http://www.eiropprojekts.lv/dunika/>.

Papildinājumos Ziņojumam skaidrots, ka par trokšņa prognozēšanas programmas ievades datiem izmantoti reālie vēja mērījumi un ražotāja dati par trokšņa līmeni avotā pie atbilstošā vēja ātruma. Birojā iesniegta papildus informāciju par izmantotajiem datiem: „Banku finansējumam piemērotas vēja un enerģijas ieguves novērtējuma apskats un kopsavilkums”, „Enercon E-82 E2 darbības režīma I trokšņa līmenis (tehniskā pase)” „Enercon E-101 darbības režīma I prognozētais trokšņa līmenis (tehniskā pase)”. Vēstulē sniegts SIA „Energo Wind” viedoklis par būvniecības procesā radīto troksni, par esošo fona troksni un, ka SIA „Energo Wind” uzskata, ka „IVN ir atspoguļoti ļoti detalizēti trokšņa novērtējuma rezultāti ne tikai kartogrāfiskā formā, bet ar detalizētām un uzskatāmām tabulām par katru mērpunktu un arī visiem modelēšanas datiem kompetentu speciālistu vērtējumam”.

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2012.gada 31.oktobra atzinumā Nr. 5.5.-9./1371 norādīts, ka Ziņojumā neprecīzi iezīmētas aizsargājamās jūras teritorijas, kas jākorrigē atbilstoši 2010.gada 5.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.17 „Noteikumi par aizsargājamām teritorijām” kā arī, ka Dienvidkurzemē jau darbojas četras biogāzes ražotnes, nevis, ka biogāzi izmanto pilotprojekta veidā.

Saistībā ar Rucavas novada domes Birojam jau nosūtīto atsauksmi par IVN ziņojumu, papildinājumā norādīts, ka dome atsauksmi sniegusi, neizvērtējot būtiskus tiesiskos un faktiskos lietas apstākļus, uz kuriem SIA „Energo Wind” vērsa Rucavas novada domes uzmanību, nosūtot papildus paskaidrojumus par Rucavas novada domes atsauksmi par IVN ziņojumu. Vēstulē norādīts, ka SIA „Energo Wind” veic aktīvu izskaidrošanas darbu Rucavas novada domē, informatīvā nolūkā šai vēstulei ir pievienota arī Rucavas novada domei nosūtītā vēstule Nr. 05/01-13, kurā izklāstīti faktiskie apstākļi saistībā ar Rucavas novada domes atsauksmi IVN ziņojuma sakarā.

5.3.10. Birojs 2013.gada 15.februārī saņēma Latvijas vides pārvaldības asociācijas (turpmāk Asociācija) 2013.gada 14.februāra atsauksmi par Ziņojuma aktuālo versiju, kurā norādīts, ka Asociācija ir konstatējusi vairākas būtiskas nepilnības un maldinošu informāciju par paredzamās darbības radīto ietekmi, tas ir, būvniecības laikā radītais trokšņa līmenis nav veikts plānotajam parkam, savukārt VES ekspluatācijas laikā paredzamā trokšņa novērtējums, kuru izstrādājis Austrijas projektēšanas uzņēmums „Schwentenwein Baubetreuungs GmbH”, nav

veikts atbilstoši normatīvo aktu un standartu prasībām, jo modelēšanai izmantoti trokšņa emisijas dati, kas raksturo trokšņa līmeni tikai pie vēja ātruma 7 m/s VES rotora ass augstumā, nevis VES ražotāja prognozēto skaņas jaudas līmeni, savukārt VES spārnu radītā aerodinamiskā trokšņa līmenis noteikts rotora ass līmenī, nevis zemes līmenī 10 m augstumā no zemes virsmas, nav ņemta vērā skaņas absorbcija/atstarošānās no zemes virsmas (kolona „Agr[dB]” un nav ņemta vērā atmosfēras ietekme uz trokšņa izplatību (kolona „Aatm[dB]”), kā arī nav vērtēta paredzētās darbības radītā trokšņa un citu trokšņa avotu, piemēram, autoceļu, kopējā ietekme. Asociācija uzskata, ka sniedzot nepilnīgu informāciju, izstrādātājs ir maldinājis gan tuvumā esošos iedzīvotājus, gan sabiedrību kopumā par paredzētās darbības sagaidāmo ietekmi uz vidi.

- 5.3.11.** Birojs, pieaicinot ekspertu, izvērtēja SIA „Latekoil” 2013.gada 29.janvārī un 30.janvārī iesniegtos papildinājumus Ziņojumam un 2013.gada 7.martā pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk Novērtējuma likums) 20.panta (2) daļā un (3) daļā noteikto, Birojs lūdz precizēt/papildināt iesniegto informāciju, ievērojot 2011.gada 12.decembra izsniegtās Programmas prasības, 2012.gada 9.augusta vēstulē Nr.3-01/1051, 2012.gada 15.novembrī Nr.3-01/1457 pieprasīto papildus informāciju par trokšņa novērtējumu būvniecības laikā, raksturojot traucējumu būtiskumu un ilgumu tuvākajās apbūves teritorijās un nepieciešamos pasākumus ietekmju mazināšanai, norādot, ka jāprecizē, kādi ir esošie trokšņa avoti, sniedzot to novērtējumu, jāiesniedz veikto vēja ātruma mērījumu rezultāti vai to apkopojums, kā arī jāsniedz skaidrojumu un novērtējumu saistībā ar Latvijas Vides pārvaldības asociācijas vēstulē izteiktajiem komentāriem un vērtējumiem.
- 5.3.12.** 2013.gada 1.novembrī SIA „Latekoil” iesniedza Birojā papildinājumus 2012.gada 16.oktobrī iesniegtajai Ziņojuma pārstrādātajai aktuālajai versijai.
- 5.3.13.** 2014.gada 17.janvārī SIA „Energo Wind” savā vēstulē lūdza apturēt Ziņojuma izvērtēšanu, kā iemeslu norādot, ka vēlas precizēt paredzēto darbību.
- 5.3.14.** Birojs Izvērtējot 2013.gada 1.novembrī iesniegto Ziņojumu konstatēja, ka joprojām nav novērstas atsevišķas Biroja 2013.gada 7.marta vēstulē Nr.3-01/345 norādītās nepilnības, pamatojoties uz ko Ziņojums tika nosūtīts pārstrādāšanai. Vērtējot Ziņojumu kopumā, Birojs ir konstatējis, ka Ziņojums nesatur pietiekošu informāciju par projektu un tā ietekmi, proti, veicot trokšņa novērtējumu nav ņemti vērā citu komersantu trokšņu avoti, Ziņojumam nav pievienoti konkrētie vēja ātruma mērījumu rezultāti vai to apkopojums, bet izmantots apkopoto mērījumu noapaļots vidējais rādītājs, kā arī informēja SIA „Energo Wind”, ka ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras laikā ir mainījušās normatīvo aktu prasības attiecībā uz iespējamo vēja elektrostaciju izvietojumu, kas nav ņemtas vērā sagatavojot papildinājumus Ziņojumam. Līdz ar to ņemot vērā Ziņojuma 3.6.3.nodaļā, I, II, XIII pielikumā sniegto informāciju par attālumiem līdz tuvākajām dzīvojamām mājām un apbūves teritorijām, nav sniegts izvērtējums vēja elektrostaciju izvietojuma iespējamībai abu alternatīvu gadījumā, atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā, 2013.gada 30.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”. Birojs secināja, ka Ziņojuma izvērtēšanas pašreizējā stadijā ir konstatēta neatbilstība normatīvo aktu un Biroja izvirzītajām prasībām attiecībā uz Ziņojuma saturu, tamdēļ neatkarīgi no tā, vai SIA „Energo Wind” sagatavos Ziņojuma precizējumus, Birojs nolēma, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (4) daļā noteikto, atgriezt Ziņojumu ierosinātajam. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs 2014.gada 22.janvārī SIA „Energo Wind” un

SIA „Latekoil” nosūtīja Lēmumu Nr. 3-01/127 par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izvērtēšanas apturēšanu. Vienlaikus Ierosinātais tika informēts, ka, ja tiek plānotas būtiskas izmaiņas paredzētajā darbībā, tad pēc Ziņojuma papildināšanas jānodrošina tā sabiedriskā apspriešana atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 17.pantam.

- 5.3.15.** 2014.gada 11. martā SIA “Energo Wind” iesniedza Birojā vēstuli par IVN izvērtēšanas atsākšanu, norādot ka SIA “Energo Wind” ir izskatījusi iespējamās izmaiņas plānotajā vēja elektrostaciju parkā Rucavas novada Dunikas pagastā un nav konstatējusi tādu nepieciešamību un iespējamību, lūdz atsākt atbilstošā ietekmes uz vidi novērtējuma izskatīšanu. Vēstulē sniegtas atbildes/ skaidrojumi uz Biroja Lēmuma Nr. 3-01/127 prasītajiem papildjautājumiem.
- 5.3.16.** Ziņojuma izvērtēšanas laikā Biroja pārstāvji pēc SIA “Energo Wind” iniciatīvas 2014.gada 24.jūlijā tikās ar SIA “Energo Wind” un SIA „Latekoil” pārstāvjiem, kurā vēlreiz tika pārrunāti neskaidrie jautājumi saistībā ar veikto trokšņa novērtējumu Ziņojumā un izmaiņām normatīvo aktu regulējumā.
- 5.3.17.** 2014.gada 25.jūlijā SIA “Energo Wind” iesniedza Birojā vēstuli ar lūgumu par ietekmes uz vidi novērtējuma izvērtēšanas apturēšanu.
- 5.3.18.** 2014.gada 24.oktobrī SIA “Energo Wind” iesniedza Birojā vēstuli ar lūgumu atsākt ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma izvērtēšanu un papildus iesniedza skaidrojumus par Ziņojumā ievietoto prognozējamā trokšņa modelēšanu. Vienlaikus vēstulē norādīts, ka iesniegtie skaidrojumi nav papildinājumi Ziņojumam un neko tajā nemaina, tikai ļauj labāk saprast dažus tehniskus aspektus tajā ievietotajās trokšņa modelēšanas atskaitēs.

6. Nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

Izvērtējot 2012.gada 16.oktobrī iesniegtā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pārstrādāto aktuālo versiju, 2013.gada 30.janvārī, 2013.gada 1.novembrī, 2014.gada 11.martā iesniegtos papildinājumus un labojumus tajā skaitā, 2014.gada 13.oktobra vēstulē sniegto informāciju (turpmāk tekstā – Ziņojums), Birojs sniedz atzinumu par piedāvātajiem risinājumiem, ņemot vērā to atbilstību normatīvo aktu prasībām un vadoties no sniegtās informācijas apjoma un tās izvērtējuma. Izvērtējot Ziņojumu, Birojs konstatēja zemāk minētos apstākļus un izvirzīja nosacījumus, ar kuriem paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama.

6.1. Ziņojumā identificēti un izvērtēti sekojoši galvenie iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi aspekti:

- 6.1.1.** Paredzētās darbības atbilstība ārējo normatīvo aktu regulējumam.
- 6.1.2.** Pagaidu būves, būvmateriālu transportēšana.
- 6.1.3.** Esošo būvju vai inženierkomunikāciju nojaukšanas/pārbūves nepieciešamība.
- 6.1.4.** Iespējamā ietekme uz gaisa satiksmi.
- 6.1.5.** Atkritumu apsaimniekošana.
- 6.1.6.** Trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas.
- 6.1.7.** Mirgošanas efekts un apēnojums.
- 6.1.8.** Nelabvēlīgi meteoroloģiski apstākļi un VES parka darbības riski.
- 6.1.9.** VES elektromagnētiskā starojuma ietekme.
- 6.1.10.** Augsnes struktūras un meliorācijas sistēmu izmaiņas.
- 6.1.11.** Iespējamā ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību.
- 6.1.12.** Ietekme uz ainavu.
- 6.1.13.** Paredzētās darbības alternatīvas un iespējamo limitējošo faktoru analīze.

6.2. Izvērtējot Noslēguma Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, kā arī novērtējot ziņojuma izvērtēšanā iesaistīto un ieinteresēto personu paustos viedokļus un argumentus, Birojs secina sekojošo:

6.2.1. Paredzētās darbības atbilstība ārējo normatīvo aktu regulējumam :

[1] 2013.gada 22.maijā spēkā stājās Ministru kabineta noteikumi Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.240), kuri attiecībā uz vēja elektrostaciju izvietojumu, tai skaitā vēja parku izvietojumu noteica īpašas prasības, kas iepriekš normatīvajos aktos netika noteiktas. Satversmes tiesas 2008.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr. 2007-11-03, secinājumu daļas 15.punktā uzsvērts, ka teritorijas plānošanas uzdevums ir ne tikai radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, bet arī paredzēt vides kvalitātes, teritorijas racionālas izmantošanas un rūpniecisko un vides risku novēršanas priekšnoteikumus, kā arī saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, un paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti, tāpat Satversmes tiesa ir atzinusi, ka mūsdienās teritorijas plānošana ir viens no valsts vides politikas mērķu sasniegšanas līdzekļiem un līdz ar to tā ir ar vidi saistīta joma (Satversmes tiesas 2007.gada 8.februāra spriedums lietā Nr.2006-09-03 11.punkts). Tādejādi attiecībā uz MK noteikumos Nr.240 noteiktās prasības attiecībā uz vēja elektrostaciju, tai skaitā to parku izvietojumu, ir vērtējamas kā vides aizsardzības prasības, kas noteiktas ārējā normatīvā aktā.

[2] Vērtējot MK noteikumu Nr.240 piemērojamību attiecībā uz Ziņojumā novērtēto 1.un 2.alternatīvu, secināms, ka MK noteikumu Nr.240 satur īpašu pārejas noregulējumu attiecībā uz vēja elektrostacijām „243. Ja vēja elektrostācijas būvniecības iecere atbilst spēkā esošam detālplānojumam, bet ir pretrunā šo noteikumu [161.](#) vai [163.punktā](#) minētajām prasībām, būvatļauju šādai vēja elektrostācijas būvniecībai var izsniegt ne vēlāk kā viena gada laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas.”. Tādejādi vispirms ir vērtējams, vai un kādā mērā šie pārejas noteikumi ir attiecināmi uz katru no alternatīvām.

[3] Lai konstatētu vai attiecībā uz 1.alternatīvu ir piemērojami MK noteikumu Nr.240 pārejas noteikumi, vispirms ir novērtējams, vai vēja elektrostaciju būvniecības iecere atbilst spēkā esošiem detālplānojumiem. Atbilstoši Ziņojumam visiem nekustamiem īpašumiem, kuros 1.alternatīvas gadījumā ir plānots izvietot vēja elektrostācijas, ir izstrādāti detālplānojumi, paredzot tajos izvietot vēja elektrostācijas, kā arī nosakot to aizsargjoslas. Tomēr detālplānojuma paša par sevi esamība nenozīmē, ka iecere atbilst spēkā esošam detālplānojumam. Visos detālplānojumos aprakstošā daļā ir norādīts, ka plānots izvietot vēja ģeneratorus ar augstumu līdz asij 108 metri, kopējo augstumu 149 metri, modelis ENERCOM E - 82 vai līdzīgs (jauda 2MW), īpašumiem „Dzintari”, „Lankas Kalni”, Mežmaļi, „Jaunmāliņi”, „Lejas” nosakot aizsargjoslu 162 m (augstums līdz rotora asij x 1,5 m), pārējos īpašumos 223,5 metri (VES maksimālais augstums x 1,5m). Salīdzinot Ziņojumā un detālplānojumā norādīto, secināms, ka 1.alternatīva atšķiras no spēkā esošā detālplānojuma, jo 1.alternatīvā ir :

1. paredzēti lielākas jaudas vēja ģeneratori (3 MW);
2. samazināts rotora ass augstums uz 99 metriem;
3. palielināts maksimālais augstums 149,5 metri (rotora rādiuss 50.5 metri (diametrs 101 metrs) + ass augstums 99 metri);

4. ievērojot kopējo maksimālā augstuma pieaugumu, kā arī rotora ass augstuma samazinājumu, secināms, ka 1.alternatīva neatbilst arī detālplānojumā noteiktajām aizsargjoslām, kur aizsargjoslu aprēķināšanai ir izmantots VES kopējais augstums vai izmantots rotora ass augstums (šajā gadījumā gan aizsargjosla ir lielāka, ja tās aprēķinam ir izmantots rotora ass augstums).

Tādejādi Biroja ieskatā MK noteikumu Nr.240 243.punktā noteiktie pārejas noteikumi nebūtu attiecināmi uz 1.alternatīvu tā iemesla dēļ, ka iecere Biroja ieskatā neatbilst spēkā esošajiem detālplānojumiem. Bez tam jāņem vērā tas, ka MK noteikumu Nr.240 243.punkts izvirza vēl vienu nosacījumu tā piemērošanai – būvatļaujas izsniegšanu ne vēlāk kā viena gada laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, t.i. no 2013.gada 22.maija. Tādejādi uz atzinuma izsniegšanas dienu nevar tikt izpildīts šis nosacījums attiecībā uz 1.alternatīvu, jo no noteikumu spēkā stāšanās dienas ir pagājis vairāk kā viens gads.

Vērtējot to, vai ierosinātajam nav pamats atsaukties uz to, ka tā būvniecības iecerei jau ir izsniegta būvatļauja un šīs ir tikai ieceres izmaiņas, Birojs secina, ka pēc būtības, lai arī 1.alternatīva ir uzskatāma par salīdzināmu ar to, kurai jau ir izsniegta būvatļauja (2.alternatīva), tā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” izpratnē nav atzīstama par to pašu ieceri, kura jau ir tikusi akceptēta. Lai arī novērtējums ir piemērots saistībā ar izmaiņām akceptētā darbībā (2.alternatīvā), taču likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” tvērumā minētā darbība ir uzskatāma par jaunu, proti, uz šo darbību ir attiecināmas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21.panta prasības par akcepta lēmumu pieņemšanu. Biroja ieskatā, būvvalde akceptējot ieceri un izsniedzot būvatļauju ir vērtējusi ieceri, kas atbilst izsniegtajai būvatļaujai (2.alternatīvu), nevis to, kas ir aprakstīta 1.alternatīvā (līdzīga atziņa pausta lietā Nr.A420618811). Bez tam būvvalde attiecībā uz konkrēto novērtējumam pakļauto darbību nav uzskatāma par iestādi, kas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21.panta izpratnē varētu pieņemt lēmumu par darbības akceptu attiecībā uz darbību, kurai ir piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. Biroja ieskatā, ka MK noteikumu Nr.240 243.punkta mērķis ir saglabāt iegūtās tiesības, taču nenodrošina šo tiesību realizāciju, ja tiek mainīta iecere.

Tādejādi Biroja ieskatā attiecībā uz 1.alternatīvu ir piemērojami MK noteikumi Nr.240, kas izvirza īpašas vides prasības vēja elektrostaciju plānošanai, kas, lemjot par akceptu, ir jāizvērtē lēmuma pieņemējam, jo sevišķi ievērojot tā kompetenci teritorijas plānošanas jomā.

[4] Vērtējot MK noteikumu Nr.240 piemērojamību attiecībā uz 2.alternatīvu, Biroja ieskatā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” tvērumā 2.alternatīva, ja tai nav nepieciešams akcepta lēmums, nav uzskatāma par alternatīvu, kas paredzēta likuma 17.panta (3) daļas 1) punktā, jo likumā minēto alternatīvu (vietas vai tehnoloģijas) mērķis ir Ziņojuma izstrādē sagatavot informāciju, kas ļautu sniegt Atzinumu un pieņemot akcepta lēmumu izvēlēties vienu no alternatīvām, bet šādu izvēli nav iespējams īstenot, ja viena no alternatīvām jau ir akceptēta, proti, Atzinums un akcepta lēmums ir pieņemams faktiski tikai par vienu paredzēto darbību, kas nav akceptēta, ja vien 2.alternatīvas akcepts joprojām ir spēkā. Atbilstoši SIA „Energo Wind” 2014.gada 11.marta vēstulei „*Par IVN izvērtēšanas atsākšanu*” pievienotajam pielikumam Nr.1 „informācijas par VES tehnisko projektu un būvatļauju spēkā esamību” visām būvatļaujām, kas izsniegtas VES uz atzinuma sniegšanas dienu ir beidzies termiņš. SIA „Energo Wind” šajā pat vēstulē ir norādījusi, ka „... līdz ar šo derīguma termiņa izbeigšanos atkal tiks pagarinātas”. Rucavas novada būvvaldes mājas lapā ir atrodamas tikai tās būvatļaujas, kas izsniegtas 2014.gadā (sk. <http://www.rucava.lv/index.php/buvvalde/buvatlaujas>), tādejādi Birojam uz šī atzinuma

izsniegšanas dienu nav informācijas, vai SIA „Energo Wind” izsniegtās būvatļaujas, kas izsniegtas 2.alternatīvai, joprojām ir spēkā. Vadoties no minētā Birojs norāda, ka Ziņojumā zemāk ir atspoguļots Biroja viedoklis par 2.alternatīvu, kā alternatīvu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” izpratnē, tikai tā iemesla dēļ, ka tā ir pieteikta kā alternatīva un nav pietiekošas informācijas, vai tā joprojām ir uzskatāma par akceptēto darbību.

Attiecībā uz 2. alternatīvu papildus situācija akceptēšanas jomā var būt atšķirīga t.sk. dažādām VES arī atsevišķu iepriekš izdoto būvatļauju vai citu dokumentu apstrīdēšanas un tiesvedības rezultātu kontekstā, kas var mainīties laika gaitā, taču šie jautājumi ir ārpus konkrētās biroja izvērtēšanas jomas.

Vērtējot 2.alternatīvu, Birojs secina, ka MK noteikumi Nr.240 attiecībā uz 2.alternatīvu nebūtu piemērojami, ja šai alternatīvai joprojām ir spēkā esošas būvatļaujas. Šādā gadījumā uz 2.alternatīvu nav attiecināmi arī MK noteikumu Nr.240 243.punkta pārejas noteikumi, jo būvatļaujas (ja tās joprojām ir spēkā) ir izsniegtas jau pirms noteikumu spēkā stāšanās. Savukārt, ja attiecībā uz 2.alternatīvu iesniedzējam nav vairs spēkā esošas būvatļaujas, tad Biroja ieskatā uz 2.alternatīvu ir pilnībā attiecināmi MK noteikumi Nr.240, jo pastāv šķēršļi MK noteikumu Nr.240 243.punkta pārejas regulējumu piemērošanai.

[5] Vērtējot 1. un 2.alternatīvu vadoties no MK noteikumos Nr.240 noteiktajiem aprobežojumiem, vispirms ir novērtējams, vai vēja elektrostacijām ir izvirzāmas prasības, kas noteiktas vēja elektrostacijām vai vēja parkiem, ievērojot to, ka šīs prasības ir atšķirīgas.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.240 2.25.punktā sniegtajai definīcijai : „*vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas;*”. Vadoties no šīs definīcijas secināms, ka izpildās visi noteiktie kritēriji gan 1.alternatīvas, gan 2.alternatīvas gadījumā, jo vēja elektrostaciju skaits pārsniedz piecas, kas saslēgtas vienotā sistēmā, kā arī tās savstarpēji ir izvietotas attālumā, kas nepārsniedz 2 kilometrus.

MK noteikumu Nr.240 163.punktā ir noteikti nosacījumi, kas attiecināmi gan uz 1., gan 2.alternatīvu, kas izvirzīti tādu vēja elektrostaciju izvietojumam, kuru jauda ir lielāka par 20 kW :

- vēja elektrostacijas izvieto ne tuvāk kā trīs rotora diametru attālumā vienu no otras (163.1.punkts);
- no lauku teritorijā esošām dzīvojamām mājām vēja parku izvieto ne tuvāk par attālumu, kas ir piecas reizes lielāks nekā vēja elektrostacijas maksimālais augstums (163.3.punkts);
- no ciemu un pilsētu teritorijās esošās vai plānotās blīvās dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves vēja parku izvieto ne tuvāk par 2 km (163.4.punkts);
- vēja elektrostacijas izvieto ne tuvāk par 2 km no *Natura 2000* teritorijām un mikrolieģumiem, kas noteikti putnu sugu aizsardzībai, bet no pārējām *Natura 2000* teritorijām – ne tuvāk par 500 m (163.5.punkts);
- valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu vizuālās uztveramības zonā izvērtē vēja elektrostaciju ietekmi uz ainavu, ņemot vērā konkrēto situāciju un kultūras pieminekļa specifiku (163.6.punkts);
- vēja parkus izvieto ne tuvāk par 2 km no kūrorta teritorijas (163.7.punkts);

[6] Vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.240 163.1.punkta prasībām, secināms, ka 1.alternatīvas gadījumā VES ir jāatrodas vismaz 303 metru attālumā vienam no otra.

Vadoties no Ziņojuma II pielikuma „Ēku grupu numerācija” (tā Ziņojumā faktiski ir vienīgā karte ar pietiekoši augstu precizitāti un izšķirtspēju) Birojs nekonstatē neatbilstību 163.1.punkta prasībām. Ievērojot, ka 2.alternatīvas gadījumā rotora diametrs ir mazāks, nekā 1.alternatīvas gadījumā, nav konstatējama neatbilstība arī 2.alternatīvas gadījumā.

[7] vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.163 163.3.punkta prasībām, vadoties no Ziņojuma II pielikuma „Ēku grupu numerācija”, 1.alternatīvas gadījumā secināms, ka attālums, kādā būtu jāatrodas vēja elektrostacijām no dzīvojamām mājām ir 747,5 m, savukārt attālumā, kas varētu būt lielāks par šo, ir tikai trīs vēja elektrostacijas (E-01, E-05, E-36). 2.alternatīvas gadījumā attālumam ir jābūt 745 metriem, attiecībā uz ko Birojs var izdarīt līdzīgu secinājumu, kā 1.alternatīvas gadījumā - attālumā, kas varētu būt lielāks par šo ir tikai trīs vēja elektrostacijas (E-01, E-05, E-36).

[8] vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.163 163.4.punkta prasībām, vadoties no Ziņojuma II pielikuma „Ēku grupu numerācija”, secināms, ka abu alternatīvu gadījumā tuvāk par 2 kilometriem no Dunikas ciema atradīsies VES E-05, E-06, E-07, E-08, E-09, E-10, savukārt no Sikšņiem E-31, E-34, E-30, E-18, E-29, pie tam šāds secinājums ir izdarīts mērījumus veicot uz iepriekšminētās kartes un līdz esošās apbūves robežām, nevērtējot plānoto apbūvi. Šie apstākļi būtu vērtējami akcepta lēmuma pieņemējam, ievērojot to, ka MK noteikumi Nr.163 ir saistīti ar teritorijas plānošanu un lēmuma pieņēmējs ir persona, kas nodrošina teritorijas plānošanas īstenošanu un tās rīcībā ir augstas precizitātes teritorijas plānošanas dokumenti, kas ir salīdzināmi (teritorijas plānojums un detālplānojumi).

[9] vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.240 163.5.punkta prasībām, vadoties no Ziņojuma 4.6.2.punktā sniegtās informācijas, tuvākā dabas teritorija ir dabas liegums „Dunika”, kuras izveidošanas viens no mērķiem ir arī putnu aizsardzība (~ 1,6 km) (Ziņojuma 4.6.1.nodaļa). Atbilstoši likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” pielikumam dabas liegums „Dunika” ir norādīta kā „C” tips *„teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.”*, tādējādi šīs teritorijas izveidošanas viens no mērķiem ir arī putnu aizsardzība. Attālumā, kas neatbilst šim noteikumam (tuvāk par 2 km) atrodas sekojoša VES E - 22. Pārējās aizsargājamās dabas teritorijas atrodas tālāk nekā norādīts MK noteikumos Nr.240, tādējādi tām nav nozīmes attiecībā uz MK noteikumu Nr.240 163.5.punkta prasību izvērtējumu. Attiecībā uz mikroliegumiem putnu aizsardzībai vēja elektrostaciju parka tuvumā ir norādīts uz trim melnā stārķa mikroliegumiem, kas atrodas 8,2 km uz ZA, 5,8 km uz ZR un 2,3 km uz DA no VES parka.

Ievērojot to, ka gan 1.alternatīvas gadījumā, gan 2.alternatīvas gadījumā vēja parka robežas ir faktiski identiskas, ir konstatējama neatbilstība MK noteikumu Nr.240 163.5.punkta prasībām sekojošai vēja elektrostacijai – E – 22.

[10] vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.240 163.6.punkta prasībām, secināms, ka atsevišķs izvērtējums par vēja elektrostaciju atrašanos valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu vizuālās uztveramības zonā un to ietekmi uz ainavu, ņemot vērā konkrēto situāciju un kultūras pieminekļa specifiku ir veikts (Ziņojuma X pielikums), atzīstot, ka darbība ir īstenojama, pie tam šādu secinājumu var attiecināt gan uz 1.alternatīvu, gan uz 2.alternatīvu. Tādējādi darbība nav pretrunā 163.6.punkta prasībām.

[11] vērtējot atbilstību MK noteikumu Nr.240 163.7.punkta prasībām, konstatējams, ka Ziņojumā nav norādīti kūrorti, kuru tuvumā atrastos vēja parks, šāda informācija nav arī Biroja rīcībā, tamdēļ nav konstatējama pretruna šo noteikumu prasību.

Rezumējot augstāk konstatēto, Birojs uzskata, ka pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu darbībai ir izvirzāmas obligātās prasības, ar kādām pieļaujama darbības īstenošana, neskatoties uz to, vai akcepta pieņemējs konstatētu, ka uz paredzēto darbību ir attiecināmas MK noteikumu Nr.240 163.punkta prasības vai konstatētu, ka tās nav attiecināmas, jo arī atbilstoši MK noteikumu Nr.240 regulējumam šobrīd nav saskatāmi šķēršļi atsevišķu vēja elektrostaciju E-01, E-05, E-36 būvniecībai, kuru pretruna normatīvo aktu prasībām šajā izvērtējuma stadijā nav konstatēta. Tomēr tas neizslēdz to, ka izslēdzoši apstākļi var tik konstatēti projektēšanas stadijā, gan 1.alternatīvas, gan 2*.alternatīvas gadījumā.

*Biroja atzinums saistībā ar 2.alternatīvas neatbilstību MK noteikumu Nr.240 prasībām nav izmantojams, ja attiecībā uz 2.alternatīvas īstenošanu tiek konstatēts, ka ierosinātais ir pagarinājis tam pirms tam spēkā esošās būvatļaujas.

6.2.2. Pagaidu būves, būvmateriālu transportēšana:

[1] Atbilstoši Ziņojumam galvenās iespējamās ietekmes ir saistītas ar būvtechnikas izvietojumu un montāžai nepieciešamo laukumu izveidi, kā arī būvmateriālu un konstrukciju transportēšanu, ievērojot to, ka konstrukcijas ir lielpagarīgas. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, VES iekārtas no Vācijas plānots piegādāt pa jūras ceļu uz vienu no trim tuvumā esošajām ostām - Klaipēdu, Liepāju vai Ventspili. Ja iekārtas tiks piegādātas uz Ventspils ostu, tad to transportēšanai tiks izmantots reģionālais autoceļš P111 Ventspils (Leči)-Grobiņa un tālāk no Grobiņas autoceļš P113 Grobiņa-Bārta-Rucava. Ja iekārtas tiks piegādātas uz Liepājas ostu, tad to transportēšanai tiks izmantots valsts nozīmes autoceļš A11 Liepāja-Lietuvas robeža (Rucava). Savukārt, ja iekārtas piegādās uz Klaipēdas ostu, tad tās tiks transportētas pa valsts nozīmes autoceļu no Klaipēdas līdz Latvijas Republikas robežai un tālāk līdz uzstādīšanas vietai Dunikā un Rucavā pa valsts nozīmes autoceļu A11 Liepāja-Lietuvas robeža (Rucava) un reģionālo autoceļu P113 Grobiņa-Bārta-Rucava. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, ja iekārtu piegādes vai VES būvniecības laikā uzņēmuma SIA „Energ Wind” vainas dēļ tiks nodarīts kāds kaitējums valsts, reģionālajiem vai pašvaldību autoceļiem, uzņēmums par saviem līdzekļiem nodrošinās autoceļu atjaunošanu.

[2] Izvērtējot iespējamās ietekmes konkrētajā aspektā, Birojs secina, ka tās ir lokālas, raksturīgas jebkuram līdzīgam būvniecības procesam, pamatā saistītas ar grunts izņemšanu, zemeszemes izmaiņām un koku ciršanu, izņemot lielpagarīgas kravu transportēšanu, kas ir raksturīgas ietekmes tikai noteikta veida būvēm, kam nepieciešama specifisku konstrukciju transportēšana. Biroja ieskatā Latvijas Republikas normatīvie akti pietiekošā mērā nosaka būvniecības, pagaidu būvju izmantošanas un lielpagarīgas kravu transportēšanas prasības, kā arī nosacījumus un prasības grunts rakšanai, izvietojumam, koku ciršanai un tml., tamdēļ attiecībā uz pagaidu būvēm, lielpagarīgas kravām un ar šo darbību radītām ietekmēm **Birojam Atzinumā nav nepieciešams noteikt obligātos nosacījumus nevienai no alternatīvām, jo tādi ir noteikti ārējos normatīvos aktos, kā arī prasības izvirzāmas izsniedzot atļaujas, saskaņojumus, tehniskos noteikumus attiecīgām kompetentām iestādēm.**

6.2.3. Esošo būvju vai inženierkomunikāciju nojaukšanas/pārbūves nepieciešamība:

[1] Atbilstoši Ziņojumam darbība plānota meliorētās platībās, kā arī plānotās darbības teritoriju šķērso vai gar to virzās inženierkomunikācijas. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju VES aizsargjoslās atradīsies sekojoši objekti: servitūta ceļi, pašvaldības autoceļi un to aizsargjoslas, valsts autoceļu aizsargjoslas, meliorācijas grāvji, drenas, ūdens uztvērējiskas ar filtru, virszemes ūdensteces un to aizsargjoslas, caurtekas, elektrolīnijas un to aizsargjoslas, elektronisko sakaru kabeļi un to aizsargjoslas, valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsargjoslas un kapsētu aizsargjoslas. Ziņojumā norādīts, ka ņemot vērā dabīgos drenāžas apstākļus, kā arī esošās meliorācijas sistēmas bojājumus un ierobežoto funkcionalitāti, ja esošās meliorācijas sistēmas netiks atjaunotas, pastāv lokālu un īslaicīgu plūdu rašanās iespēja, galvenokārt tas attiecināms uz VES plānotās teritorijas zemākām un līdzenākām vietām, tas ir starp Sikšņiem un Jēčiem, kur plānots izvietot VES E-27, E-28 un E-29, kā arī starp Sikšņiem un Ķirbas purvu, kur plānots izvietot VES E-34 un E-37, kur vidējais gruntsūdens līmenis ir tuvs zemes virsai. Lai mazinātu vai pilnībā novērstu zemāko teritoriju applūšanas risku un mazinātu sekundāro ietekmi uz tuvākajiem ūdensobjektiem, plānoto darbu realizācijas gaitā ir paredzēta ierīkoto meliorācijas sistēmu atjaunošana un labiekārtošana.

[2] atbilstoši Ziņojumā norādītajam visām 2.alternatīvā plānotajām VES ir izstrādāti tehniskie projekti, kuru inženierisinājumu daļā ir ietverta arī drenāžas tīklu sadaļa un tajā ir detalizēti apskatīts esošo meliorācijas objektu stāvoklis, kā arī iekļauti nepieciešamie pasākumi to atjaunošanai vai pārbūvei. Katram tehniskajam projektam ir pievienoti VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Kurzemes reģiona meliorācijas nodaļas izsniegtie tehniskie noteikumi, kuros iekļauta informācija par esošajām meliorācijas sistēmām un būvēm, vispārīgie noteikumi paredzētajai būvniecībai, kā arī prasības konkrēto VES būvniecībai. Šie tehniskie noteikumi ir iestrādāti attiecīgajos tehniskajos projektos, tehniskie projekti ir saskaņoti, ir tikušas izsniegtas būvatļaujas, kas dod pamatu secināt, ka prasības attiecībā uz meliorācijas sistēmas darbības nodrošināšanu ir izpildītas. Tomēr, kā jau iepriekš atzinumā norādīts, tad Biroja rīcībā nav informācijas par minēto būvatļauju spēkā esamību atzinuma izsniegšanas brīdī.

[4] Birojs, ņemot vērā Ziņojumā konstatēto, uzskata, ka Ziņojumā ir identificētas ietekmes, kas saistītas ar esošo būvju un inženierkomunikāciju nojaukšanas vai pārbūves nepieciešamību un pamatā šo ietekmju mazināšanu reglamentā ārējie normatīvie akti, kā, piemēram, prasības darbu veikšanai aizsargjoslās, īpašumtiesību un lietu tiesību netraucēta izlietošana, ko var ierobežot tikai vai nu civiltiesisku darbību rezultātā vai arī uz likuma pamata. Kā viena no būtiskām iespējamām ietekmēm ir esošo meliorācijas sistēmu pašreizējais stāvoklis un to pārveides nepieciešamība paredzētās darbības īstenošanai, savukārt meliorācijas sistēmas netraucēta darbība ir saistāma ar vides un ekosistēmas saglabāšanu, iespējamo ietekmju samazināšanu un novēršanu. Tieši vides un ekosistēmu saglabāšana Biroja ieskatā nav pietiekamā mērā noteikta normatīvajos aktos, un lai arī 2.alternatīvas gadījumā izstrādātā būvprojekta risinājumi ir attiecināmi uz šo ieceri, tie nav tieši attiecināmi uz 1.alternatīvu, jo 1.alternatīvai nav izstrādāts būvprojekts. Tāpat nav informācijas, vai 2.alternatīvas gadījumā ierosinātajam ir saglabājušās tiesības uz akceptētā būvprojekta realizāciju, tamdēļ **pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu ir izvirzāmas obligātās prasības, ar kādām pieļaujama darbības īstenošana :**

- būvprojektā jāizstrādā risinājumi meliorācijas sistēmu nepārtrauktas darbības nodrošināšanai būvniecības procesa laikā, tai skaitā ietverot pagaidu risinājumus;
- būvprojektā jāizstrādā risinājumi meliorācijas sistēmu atjaunošanai, lai nodrošinātu tās darbību bez traucējuma pēc būvniecības darbu pabeigšanas;
- jāizstrādā risinājumi, lai būvdarbu gaitā un pēc to pabeigšanas netiek negatīvi ietekmēta pieguļošā teritorija, tās izmantošanas apstākļi, tajā skaitā saistībā ar izmaiņām lauksaimniecību zemju meliorācijas sistēmās.

6.2.4. Iespējamā ietekme uz gaisa satiksmi:

[1] Ziņojumam pievienota saņemtā valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” atļauja VES būvniecībai nekustamajā īpašumā “Tilti”. Ziņojumā norādīts, ka analogiskas atļaujas detālpārplānojumu ietvaros ir izsniegtas visiem nekustamajiem īpašumiem, uz kuriem plānots izvietot VES. Visās atļaujās esot ietverti sekojoši nosacījumi:

- VES rotors, gondola un vismaz augšējās 2/3 masta ir baltā krāsā;
- VES tiek aprīkota ar divām A tipa vidējas intensitātes aizsarggaismām, kuras darbojas dienas laikā un nakts laikā;
- aizsarggaismas darbojas sākot ar brīdi, kad ir uzstādīta VES gondola;
- par VES uzstādīšanu valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” tiek informēta piecas darba dienas iepriekš.

[2] Saskaņā ar iekārtu ražotāja „Enercon GmbH” sniegto informāciju, VES modeļa E101 rotora spārni, kā arī gondola tiek pārklāta ar pelēku, matētu, saules gaismu neatstarojošu krāsu, lai VES darbības laikā samazinātu rotora spārnu zibēšana. Teorētiski maksimālais gaismas atstarošanas līmenis var būt 30 %, taču ražotāja veiktie mērījumi liecina, ka tas ir 5-15 %. Tā, kā Valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” izsniegtajās atļaujās ietverts nosacījums, ka VES rotors, gondola un vismaz augšējās 2/3 masta ir baltā krāsā, tad iespējamās izmaiņas ir jāsaskaņo ar Valsts aģentūru “Civilās aviācijas aģentūra”. Ziņojumā norādīts, ka, ja iepriekš minētās izmaiņas netiks saskaņotas, tad VES rotors, gondola un vismaz augšējās 2/3 masta tiks krāsota baltā (matētā) krāsā (Ziņojuma 77 lpp.).

[3] Ziņojumā norādīts, ka kaut arī Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” atļaujas ir izsniegtas plānotajai vēja parka 2.alternatīvai, tās ir derīgas arī 1.alternatīvai, jo atļaujā ietvertie vēja elektrostacijas parametri – augstums, atrašanās vieta- starp alternatīvām neatšķiras. Birojs nevar pilnībā pievienoties šādam viedoklim, jo 1.un 2.alternatīvai ir dažādi augstumi, tomēr ievērojot to, ka atļaujās norādītais augstums 150 metri netiek pārsniegts, Birojs secina, ka iegūtā informācija ir pietiekoša, lai izdarītu secinājumu par iespējamo ietekmi uz gaisa satiksmi, proti, ka šāda iespējamā ietekme ir pieļaujama un atbilstoši mazināma, ievērojot tai izvirzītās prasības.

[4] Birojs, izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, konstatēja, ka atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 2.janvāra noteikumos Nr.2 “Kārtība, kādā pieprasa un saņem Civilās aģentūras atļauju būvēt, ierīkot un izvietot gaisa kuģu lidojumu drošībai potenciāli bīstamus objektus” noteiktajam, ierosinātajam ir jāsaņem atļauja valsts aģentūrā “Civilās aviācijas aģentūra”, tamdēļ nav nepieciešams izvirzīt papildus nosacījumus saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu, jo reglamentējošās prasības gan 1., gan 2.alternatīvas gadījumā noteiks kompetentā iestāde saskaņā ar minēto noteikumu 6.punktu.

6.2.5. Atkritumu apsaimniekošana:

[1] Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar iekārtu ražotāja „Enercon GmbH” sniegto informāciju, vēja elektrostaciju būvniecības laikā veidosies atkritumi (piemēram, eļļu saturoši materiāli (aizsargapģērbs, otas, tīrāmās lupatas u.c.), metāla atgriezumī, koksnes atliekas, plastmasas izstrādājumi (iepakojums), kā arī sadzīves atkritumi. Atbilstoši Ziņojumam būvniecības laikā veidojošos un sadzīves atkritumus paredzēts utilizēt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Atbilstoši Ziņojumam, VES torņus un spārnus nav paredzēts mazgāt.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto nozīmīgi atkritumu daudzumi VES ekspluatācijas laikā nav plānoti.

[2] atkritumu apsaimniekošanas prasības ir noteiktas ārējos normatīvajos aktos- Atkritumu apsaimniekošanas likumā, tam pakārtotajos normatīvajos aktos, pašvaldības izdotajos saistošajos noteikumos atkritumu apsaimniekošanai u.c.. Ziņojumā nav identificētas neraksturīga atkritumu rašanās, īpaša veida atkritumu rašanās, vai citi riski, kas varētu būt par pamatu papildus prasību izvirzīšanai atkritumu apsaimniekošanai, tādēļ **Birojs uzskata, ka nav nepieciešams izvirzīt papildus nosacījumus saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu atkritumu apsaimniekošanai.**

6.2.6. Trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas:

[1] 2012.gada 16.oktobrī SIA “Energo Wind” iesniedza plānotā VES parka prognozējamā trokšņa līmeņa modelēšanas materiālus. Saskaņā ar 2012.gada 16.oktobrī, kā arī papildinājumos (2013.gada 30.janvārī, 2013.gada 1.novembrī un 2014.gada 11.martā, 2014.gada 24.oktobrī) sniegto informāciju prognozējamo trokšņu aprēķinus plānotā VES parka teritorijā veicis Austrijas projektēšanas uzņēmums „Schwentenwein Baubetreuungs GmbH”. Modelēšana veikta ar programmu Wind PRO version 2.7.473 Jun 2010, pie vēja ātruma 7 m/s un nominālās jaudas 95 %. Vēja ātrums 7 m/s tika izvēlēts, balstoties uz vēja mērījumiem Dunikā viena gada periodā. Mērījumos iegūtais vidējais maksimālais vēja ātrums 82 m augstumā ir 6,8 m/s, taču modelēšanas vajadzībām šis lielums noapaļots līdz 7 m/s.

[2] 2014.gada 11.martā Birojā tika iesniegti vēja ātruma mērījumu rezultāti par sešpadsmit mēnešiem, uz kuru pamata noteikts trokšņu modelēšanā izmantotais mērījumu noapaļots vidējais rādītājs 7 m/s 83,5m augstumā. Pievienoti tika uzņēmuma „TÜV SÜD Industrie Service” vēja ātruma mērījumu atskaišu dati par 2009., 2010.gadu, kuros veikta vēja ātruma izpēte (2009. gada decembra atskaite - ietver gada pēdējos četrus mēnešus, un 2010. gada decembra atskaite - ietver gada visus mēnešus), kas sniedzot informāciju par vēja ātrumu konkrētā plānotās darbības vietā. Tāpat norādīts, ka trokšņa modelēšanā nav ņemti vērā SIA „Froks V” un SIA „FCM” plānotie vēja parki, jo kopš 2009. gada, kad tika veikti sākotnējie ietekmes uz vidi novērtējumi SIA „Froks V” un SIA „FCM” VES parkiem, ir mainījies tiesiskais regulējums, stājoties spēkā 2013.gada 30.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, kurā noteiktie nosacījumi izslēdz šo parku būvniecības iespējas.

[3] Pamatprasības vides trokšņa novērtēšanai un samazināšanai ir noteiktas Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.16.). Saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu mazstāvu dzīvojamo ēku teritorijām, uz kurām ir faktiski attiecināma arī plānotās

darbības vieta, ir jānodrošina trokšņa robežlielumi – 55 dB(A) dienā, 50dB(A) vakarā un 45 dB(A) naktī.

[4] Ziņojumā (69. -70 lp.) iekļautie trokšņa modelēšanas rezultāti liecina, ka gan 1.alternatīvas, gan 2. alternatīvas gadījumā MK noteikumos Nr.16. noteiktie trokšņa robežlielumi vietās, kurās atrodas dzīvojamās mājas, netiks pārsniegti, izvērtējot kopumā 59 punktus (sk.Ziņojuma II pielikuma „Ēku grupu numerācija”). Maksimālais summārais trokšņa līmenis šajās vietās 1.alternatīvā sasniedz 35,87 dB(A), savukārt, 2. alternatīvā – 33,91 dB (A). Trokšņa līmenis 2. alternatīvā ir nedaudz mazāks salīdzinājumā ar 1. alternatīvu – atšķirības svārstās robežās no 1,86 dB(A) līdz 2,00 dB(A), vidēji 1,91dB (A).

[5] Atbilstoši SIA „Energo Wind” sniegtajai informācijai 2013.gada 11.janvāra vēstulē Rucavas novada domei, neatkarīgi no vides monitoringa prasībām VES pastāvīgi tiks īstenota arī kvalitātes kontrole, par ko tiks noslēgti ilgtermiņa tehniskās apkopes un servisa līgumi, pastāvīgi tiks pārbaudītas ne vien VES jaudas raksturlīknes, bet arī trokšņu emisijas līmenis, kā arī veikti atbilstoši apkopes pasākumi un nepieciešamības gadījumā uzlabojumi. Par šiem pasākumiem SIA „Energo Wind” ir gatava Domei ik gadu iesniegt pārskatu. SIA „Energo Wind” norāda, ka īstenojot un ekspluatējot vēja parku Dunikā, tiks ņemti vērā visi ar vides aizsardzību saistītie pasākumi. Savukārt modernāko, drošāko vēja turbīnu „Enercon GmbH“ E-101 (ar jaudu 3 MW) izmantošana garantē, ka visa veida emisijas un ietekmes būs pēc iespējas minimālas, turklāt uz VES ekspluatācijas laiku noslēgtais servisa un tehniskās apkopes līgums garantē, ka apstiprinātās vērtības tiks ievērotas līdz pat VES ekspluatācijas beigām. Pēc ekspluatācijas termiņa beigām (25 gadi), VES būs iespējams noņemt (nojaukt), tādējādi neveidojot paliekošu kaitīgu ietekmi uz vidi un iedzīvotājiem.

[6] Vadoties no ietekmes vērtējumu prakses un situāciju daudzveidības, zināms, ka trokšņa izplatības un vājināšanās rādītāji pie dažādām situācijām var būt mainīgi, atkarībā no darbības vietu atšķirīgām ģeogrāfiskām īpatnībām, reljefa formām un objektiem tuvākā un tālākā apkārtnē utml. Tai pašā laikā daudzveidīgu trokšņu izplatības prognožu salīdzinājums ļauj izdarīt secinājumus par VES radītā akustiskā trokšņa izplatības līdzībām un sakarībām (*avots: Birojā veiktie sākotnējie ietekmes uz vidi izvērtējumi un tajos iekļautie trokšņa izplatības aprēķini; Biroja veiktais ietekmes uz vidi novērtējums sk. <http://www.vpvp.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=14>, <http://www.vpvp.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=608>, meklējot arī meklētājā google ar atslēgas vārdiem: Wind turbine noise*). Šādu informāciju sniedz arī VES ražotāju VES trokšņa izplatības un pārvaldības apraksti. Minētā informācija kopumā ļauj izdarīt secinājumu, ka atkarībā no VES modeļa, VES skaita, izvietojuma un vietas īpatnībām VES ietekmes 45 dB(A) zona ir ~ 150 - 200 m rādiusā ap VES torni, bet 40 dB(A) zona ir ~ 300 – 400 m rādiusā ap VES torni. Arī pašā Ziņojumā (70 lp.) norādīts, ka, lai izvairītos no zemfrekvences skaņas (infraskaņas) ietekmes, līdz cilvēku dzīves vietām ir jābūt vismaz 400 m attālumam. Šie rādītāji ir relatīvi un atkarīgi no katra konkrētā gadījuma, bet kopumā ļauj spriest par akustiskā trokšņa iedarbības zonas plašumu, lai izdarītu secinājumus par ietekmēto objektu/subjektu daudzumu tajā, lai vērtētu trokšņa prognozes ticamības pakāpi.

[7] no Ziņojuma secināms, ka tuvākā dzīvojamā māja „Jaņi/Saliņi” atradīsies aptuveni 261 m attālumā no VES E-15, dzīvojamā māja „Brīviņi” atradīsies aptuveni 396 m attālumā no VES E-19, dzīvojamā māja „Jaunsungāli” atradīsies aptuveni 322 m attālumā no VES E-30, kas gan vadoties no Ziņojumā tekstuālajā daļā norādītā attāluma 400m, gan arī vispārpieejamo informāciju par trokšņa ietekmēm no VES, ir uzskatāmas, par tādām dzīvojamām mājām, kas atrodas iespējama paaugstināta trokšņa ietekmes zonā un pastāv risks trokšņa robežlielumu pārsniegumam.

Dzīvojamā māja „Jaņi/Saliņi” Ziņojuma II pielikuma „Ēku grupu numerācija” ir apzīmēta ar numuru 59. Ziņojuma III pielikumā „Prognozējamā trokšņa līmeņa modelēšanas rezultāti” 1.alternatīva” vidējais trokšņa līmenis ir norādīts 35,83dB(A), bet 2.alternatīvā (Ziņojuma IV pielikumā „Prognozējamā trokšņa līmeņa modelēšanas rezultāti” 2.alternatīva” 33.83 dB(A). 2012.gada 22.jūnija iesniegtajā Ziņojuma redakcijā III pielikumā norādītie trokšņa lielumi pie minētās mājas savukārt ir 42,77 dB(A). Izmaiņas trokšņa prognozē tiek pamatotas norādot, ka prognozējot troksni sākotnēji ir izmantoti dati pie vēja ātruma 10m/s, pēc tam izmantojot šos datus tālākam aprēķinam. Savukārt gala Ziņojumā 7m/s trokšņa prognozei ir izmantots vēja ātrums rotora ass augstumā, kas tiek pamatoti ar ierosinātāja veiktajiem ilgtermiņa novērojumiem.

[8] MK noteikumu Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 26.6.punkts nosaka, ka ietekmes uz vidi novērtējumā jānovērtē paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidējo un ilglaicīgo ietekmi, kā arī pastāvīgo, pozitīvo un negatīvo ietekmi, tādejādi, lai veiktu atbilstošu ietekmju novērtējumu, vēja parka troksni modelē, aprēķinot gan katras plānotās stacijas radīto troksni, gan kopējo troksni, kurā ietverti arī citi tuvumā esošie vides trokšņa avoti. Vērtējot Ziņojuma III un IV pielikumā pievienotos trokšņa aprēķinus, Birojs konstatē, ka aprēķinos ir izmantoti tikai dati par troksni, ko rada vēja ģenerators, neņemot vērā citus trokšņus, kas izriet no rādītājiem, kas norādīti trokšņa prognozēs kā prognozei izmantotie dati. Ierosinātais arī pats ir apstiprinājis Biroja norādīto savā 2013.gada 30.oktobra vēstulē „Par SIA „Energo Wind” ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 5.2.punktā norādot, ka tas ne tikai nav ņēmis vērā, bet arī neņems vērā citu darbību trokšņa ietekmes. Savukārt 2014.gada 13.oktobra vēstules SIA „Energo Wind” 2.punktā ierosinātais apstiprināja, ka „*Ziņojumā sniegti tikai VES radītā trokšņa aprēķini bez dabīgā fona*”, norādot, ka VES parka radītā trokšņa vidējā izsvartā trokšņa līmeņi nepārsniedz dabīgā fona līmeni un iegūtās maksimālās vērtības ir apmēram vienādas ar maksimālām dabīgā vides trokšņa vidējām izsvartām vērtībām. Šajā vēstulē tiek norādīts, ka vides troksnis ir 30-35, atsevišķās vietās var tuvuoties 40dB(A) līmenim, tādejādi summējot divus vienādas intensitātes trokšņa līmeņus, troksnis pieaugs par 2-3dB(A) un kopējais troksnis nepārsniegs 38dB(A). Lai arī Birojs var pievienoties apsvērumam, ka parasti šāds vides troksnis (fona troksnis) ir ierosinātāja norādītajās robežās un kopējais trokšņa līmenis ierosinātāja darbības dēļ iespējams varētu pieaugt par norādītajiem 2-3dB(A) (pieņemot, ka pareizi ir prognozēts VES radītais troksnis), tomēr šāds apsvērumš nevar būt par pamatu uzskatīt, ka ierosinātais ir novērtējis trokšņa radītās ietekmes saskaņā ar MK noteikumu Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 26.6.punktu. Birojs secina, ka ierosinātais ir atteicies veikt trokšņa novērtējumu atbilstoši minētās tiesību normas prasībām, tādejādi trokšņa ietekme šī iemesla dēļ ir atzīstama par neatbilstoši izvērtētu.

[8] MK noteikumu Nr.16 6.punkts nosaka, ka „*Vides trokšņa novērtēšanai ārpus telpām izmanto šādus trokšņa rādītājus:*

6.1. L_{dyn} – diennakts trokšņa rādītājs, kas raksturo vides trokšņa radīto kopējo diskomfortu;

6.2. L_{diena} – dienas trokšņa rādītājs, kas raksturo dienā radušos diskomfortu;

6.3. L_{vakars} – vakara trokšņa rādītājs, kas raksturo vakarā radušos diskomfortu;

6.4. L_{nakts} – nakts trokšņa rādītājs, kas raksturo naktī radušos diskomfortu, tai skaitā miega traucējumus;

6.5. $L_{Aeq,T}$ – trokšņa rādītājs, kas raksturo noteiktā diennakts daļā (diena, vakars vai nakts) radīto vides troksni.”

Savukārt šo pašu noteikumu 2.pielikums nosaka robežnormatīvus attiecībā pret trokšņa rādītājiem L_{diena} , L_{vakars} , L_{nakts} , ko nesatur Ziņojums, tai skaitā tā III vai IV pielikums. Ierosinātājs ir atteicies veikt šādu novērtējumu atsaucoties uz to, ka trokšņa izplatīšanās modelis ir viens un tas pats, jo trokšņa avots ir pastāvīgs un vienmērīgs. (sk.2013.gada 30.oktobra vēstuli „Par SIA „Energo Wind” ietekmes uz vidi novērtējumu” 5.2.punktu). Tādejādi Birojs uzskata, ka ierosinātājs nav novērtējis vides troksni atbilstoši MK noteikumu Nr.16 prasībām, jo minētie noteikumi nosaka konkrētus trokšņa rādītājus, kas izmantojami vides trokšņa novērtēšanai. Ierosinātāja argumenti, ka trokšņa izplatība būtu viena un tā pati, ir balstīta uz loģisku pieņēmumu, tomēr šāds pieņēmums nevar būt par pamatu neievērot normatīvajos aktos noteikto novērtēšanas kārtību. Pie tam Birojs norāda, ka šāds pieņēmums tiek izdarīts apstākļos, kad trokšņa prognoze nav atbilstoša novērtējuma prasībām un Birojam kopumā ir šaubas par trokšņa prognozes ticamību.

[9] Apsverot to, vai ierosinātāja norādītais, ka trokšņa novērtējums izmantojot datus par faktisko vēja ātrumu konkrētajā vietā, kas iegūti veicot mērījumus, ir objektīvi un kopumā izvērtējot trokšņa novērtējuma ticamību, Birojs konstatē sekojošo.

Uzņēmuma „TÜV SÜD Industrie Service” vēja ātruma mērījumu atskaišu dati par 2009., 2010.gadu, kuros veikta vēja ātruma izpēte (2009. gada decembra atskaite - ietver gada pēdējos četrus mēnešus, un 2010. gada decembra atskaite - ietver gada visus mēnešus) un kopumā šāda pieeja, kad trokšņa novērtēšanai tiek izmantoti faktisku mērījumu dati, ir pieļaujama. Tomēr atbilstoši publiski pieejamai informācijai Birojs secina, ka vēja ātruma mērījumi, ko veicis ierosinātājs ir notikuši netipiskā periodā „Ilggadīgie dati liecina, ka 2009. un 2010. gadi ir bijuši ar vismazāko gada vidējo vēja ātrumu pēdējos 35 gados. Tajos neierasti lēns vējš bija parasti ar stipriem vējiem visbagātākajā – ziemas periodā.” (sk. http://www2.meteo.lv/varam/klimata_parmain/veja_atrums.php). Arī atbilstoši vēju kartei (sk. <http://www.windenergy.lv/karte.html>) ierosinātāja paredzētās darbības vietā vidējie vēja ātrumi salīdzināmā augstumā nav tik mazi, kādi izmantoti prognozei. Atbilstoši Latvijas būvnormatīva LBN 003-01 "Būvklimatoloģija" (apstiprināts ar Ministru kabineta 2001.gada 23.augusta noteikumiem Nr. 376) 1. Pielikuma 14.tabulai vidējais vēja ātrums Liepājā ir 5,3 m/s desmit metru augstumā, maksimālais vidējais ātrums kādā no mēnešiem 6,3 m/s (minētie vēja ātrumi ir ilgtermiņa rādītāji). Ievērojot plānoto vēja elektrostaciju ekspluatācijas laiku - 25 gadi, Birojs uzskata, ka trokšņa novērtējumam izmantotie vēja dati nereprezentē pietiekošā mērā paredzētās faktiskās trokšņa ietekmes ilgtermiņā. Arī vadoties no racionālas loģikas un ekonomiskiem apsvērumiem nebūtu saprātīga ierosinātāja iecere uzstādīt 3 MW jaudīgas vēja elektrostacijas, jo to saražotā enerģija pie vidējā vēja ātruma 7m/s būtu 790 kW (sk. http://www.enercon.de/p/downloads/EN_Productoverview_0710.pdf). Minēto iemeslu dēļ Birojs atzīst, ka Ziņojumā veiktais trokšņa novērtējums sniedz informāciju par šo ietekmi labvēlīgos ietekmes apstākļos (mazāks vēja ātrums), taču nesniedz to atbilstoši faktiski plānotajai darbībai.

Birojs piekrīt ierosinātāja 2014.gada 13.oktobra vēstules „Par IVN izvērtēšanas atsākšanu” 3.punktā norādītajam, ka 2012.gada 22.jūnijā iesniegtā Ziņojuma redakcijas III pielikumā veiktā trokšņa prognoze, kura veikta izmantojot vēja ātrumu 10 m/s 10 metru augstumā virs zemes, ir izteikti sliktākais ilgtermiņa „scenārijs”, kurš atbilstoši publiski pieejamiem datiem (sk. jau iepriekš minētos) ir maz iespējams

ilgtermiņā paredzētās darbības vietā. Tādējādi ievērojot to, ka veicot trokšņa novērtēšanu pie šī scenārija netiek konstatēts trokšņa robežlieluma pārsniegums, varētu konstatēt, ka faktiski trokšņa piesārņojums būs vēl mazāks. Tomēr tieši tāpat kā Ziņojumā, tā arī 2012.gada 16.oktobrī iesniegtā Ziņojuma redakcijā veiktajā trokšņa novērtējumā nav ņemts vērā fona troksnis un nav novērtētas dienas/vakara/nakts robežvērtības.

Vērtējot Ziņojumā un 2012.gada 22.jūnijā iesniegtā Ziņojuma redakcijā iekļautās trokšņu prognozes, Birojs secina, ka rodas šaubas par to ticamību. Saskaņā ar publiski pieejamiem Enercom sniegtajiem datiem par identiska vēja ģenerators modeļa trokšņa emisijām bez jebkādām korekcijām pie vēja ātruma 10m/s 10 metru augstumā (sk.piemēram http://www.busch-dettum.de/doc/windpark_sound_level_iso_9613-2_e-101.pdf), 45dB(A) zona ir 390 metri, par kuru tuvākā distancē atrodas vairākas mājas. Tā protams ir ražotāja prognoze, kas nevar aizstāt trokšņa aprēķinu, kam būtu jāsniedz ticamāks un pareizāks rezultāts, jo šajā aprēķinā tiek ņemta vērā konkrētā situācija, veikta rezultātu korekcija. Tomēr apstāklis, ka 2012.gada 22.jūnijā iesniegtā Ziņojuma redakcijā iekļautās trokšņu prognozes, kas sniegtas pie identiskiem sākumdatiem (troksnis avotā pie vēja ātruma 10m/s 10 metru augstumā) jau 260 metru attālumā (Dzīvojamā māja „Jaņi/Saliņi”, uztveres punkts Nr.59) sniedz informāciju par to, ka šajā punktā netiek sasniegta 45dB(A) robeža (42,77 dB(A) VES radītais troksnis, pie kura būtu pieskaitāms ierosinātāja pieņemtais fona trokšņa palielinājums 3dB(A)), liek izturēties ar piesardzību un papildus izvērtēt to, kā ir sasniegts šis rezultāts vairāk par 100 metriem tuvāk nekā ražotāja prognoze.

Programma WindPro nodrošina trokšņa aprēķinu atbilstoši MK Noteikumu Nr.16 (Trokšņa noteikumi) 1.pielikuma 6.1.punktā noteiktajai aprēķinu metodei (Standarts LVS ISO 9613-2:2004 „Akustika – Skaņas vājinājums, tai izplatoties ārējā vidē – 2.daļa: Vispārīga aprēķina metode”), kas izmantojama rūpnieciskās darbības (arī VES) radītā trokšņa novērtēšanai.

Atbilstoši pašā prognozē norādītajam, trokšņa aprēķins tiek veikts pēc šādas formulas:
$$LWA_{ref} + K + Dc - (Adiv + Aatm + Agr + Abar + Amisc) - Cmet,$$

Kur LWA_{ref} : skaņas spiediena līmenis vēja turbīnas augstumā.

K: Tīrais tonis

Dc: Direktivitātes korekcija

Adiv: vājināšanās dēļ ģeometriskās novirzīšanās

Aatm: vājināšanās atmosfēras absorbcijas dēļ

Agr: vājināšanās virsmas efekta dēļ

Abar: vājināšanās barjeru dēļ

Amisc: vājināšanās citu iemeslu dēļ

Cmet: meteoroloģiskā korekcija

Ziņojuma III pielikumā „Prognozējamā trokšņa līmeņa modelēšanas rezultāti 1.alternatīva” ir atsauce uz minēto formulu, gan katra aprēķina blokā uzrādīti attiecīgā vienādojuma ievades dati (tādējādi iegūstot aprēķināto trokšņa līmeni konkrētā uztvērēja punktā no katras VES atsevišķi un visām summāri), iegūtais un norādītais vienādojuma rezultāts neatbilst rezultātam, kāds iegūstams, izpildot šo vienādojumu matemātiski.

Proti (tikai viens no piemēriem): Trokšņa uztvērēja punkts Nr.59, skaņas spiediena līmenis uztvērēja punktā no VES Nr. E15 atrodas 261m attālumā (distance, ko mēro skaņa 279m):

2012.gada 16.oktobrī iesniegtā Ziņojuma redakcijā

LWA,ref (skaņas spiediena līmenis vēja turbīnas augstumā) – 98,5 dB(A),

K (nav norādīts),

Dc – 0,0, Adiv (vājināšanās dēļ ģeometriskās novirzīšanās) par 59,92 dB(A),

Atam; Agr – netiek ņemts vērā

Abar 0,0

Amisic 0,0

Cmet – 0,0.

Aprēķina rezultāts norādīts: $98,5 + 0 + 0 - (59,92 + 0 + 0 + 0 + 0) - 0 = 35,29$

Lai gan $98,5 - 59,92 = 38,58$ (atšķirība par 3, 29 dB(A)).

Citu VES atšķirība tajā pat aprēķinu blokā (aprēķinot skaņas spiediena līmeni no VES attiecīgajā punktā Nr.59) ir par 9,45 dB(A) VES E 01 gadījumā; 9,75 dB(A), VES E 03 gadījumā; 6,11 dB(A) VES E 25 gadījumā.

Līdz ar to, Birojs secina, ka aprēķinā ir ņemta vērā kāda papildus komponente vai veikta korekcija, kas aprēķinos izmantotajos datos un vienādojuma formulā neuzrādās.

Apsverot visu iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka ierosinātais nav nodrošinājis novērtējumu atbilstoši MK noteikumu Nr.16 7.punkta prasībām, kas nosaka prasības novērtēt visus trokšņa radītājus, kuriem noteikti robežlielumi, nav ievērojis MK noteikumu Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 26.6.punktu, veicis trokšņa novērtējumu tikai VES staciju radītajam troksnim, pie tam, par šo novērtējumu pastāv šaubas, ievērojot, ka nav iespējams konstatēt, kādas papildu korekcijas ir izmantotas rezultāta iegūšanai. VES staciju radītais troksnis ir viena no būtiskākām ietekmēm, kas ņemama vērā lemjot par darbības akceptēšanu, kā arī vērtējot to, vai un kādas prasības ir izvirzāmas darbībai, taču neatbilstoša izvērtējuma dēļ tas nav iespējams.

[8] Latvijā nav regulētu normatīvu attiecībā uz vidē pieļaujamiem infraskaņas līmeņiem no iekārtām un ir dažādi viedokļi par šo jautājumu, tomēr iestādēm - ietekmes uz vidi izvērtēšanas procesā - iespējams vadīties no starptautiskiem kritērijiem un starptautiskās pieredzes par to, kas cilvēka veselībai tiek un netiek uzskatīts par kaitīgu (zemo frekvenču trokšņa skaļuma līmenis līdz 85dB(G)) (*ISO 7196 „Acoustics - Frequency-weighting characteristic for infrasound measurements”*; DEFRA, Department of Environment, Food and Rural affairs, Low Frequency Noise Technical Research Support for DEFRA Noise Programme, UK, 2001). Atbilstoši starptautiskiem pētījumiem, kas veikti, cita starpā izmantojot mērījumu metodes, infraskaņas trokšņa līmeņa summārais pienesums dabā no VES iekārtām ir vidēji 10-15dB(G) un kopā ar fona troksni nesasniedz rekomendēto 85dB(G) robežu. Ņemot vērā to, ka infraskaņas avoti konstanti cilvēkam ir visapkārt (dabiskie infraskaņas avoti - vējš, koku lapas, jūras viļņi, zibens, antropogēnie infraskaņas avoti – autotransporta dzinējs, ventilācijas iekārtas, kanalizācijas sūkņi un lielākā daļa sadzīves lietojuma iekārtas), jebkurš indivīds ikdienā gan telpās, gan dabā ir pakļauts vairāk vai mazāk konstantam

infraskaņas troksnim. Atbilstoši starptautiskiem pētījumiem, kas veikti, cita starpā izmantojot mērījumu metodes, infraskaņas trokšņa līmeņa summārais piesums dabā no VES iekārtām vēja parku tuvumā (mērījumi veikti ~ 100 – 500 m attālumā no vēja parkiem) ir vidēji 10-15 dB(G) un kopā ar fona troksni nepārsniedz rekomendēto 85 dB(G) robežu.

[9] Kustīgi objekti rada vibrācijas, kas izplatās materiālajā telpā, pārnēsoties uz citiem materiāliem objektiem. Atkarībā no vibrācijas raksturlielumiem, tai var būt ietekme gan uz cilvēku, gan ietekme uz iekārtām, ēkām un būvēm. Ņemot vērā VES darbības principus, VES iekārtas tehnisko nodrošinājumu un pamatu risinājumus, nav prognozējams, ka VES varētu radīt tādu vibrāciju pārnēsumu caur torni un pamatiem uz zemi, kas varētu radīt vērā ņemamas mehāniskas svārstības augsnē un zemē ap iekārtu, vai nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību un viņu ēku drošību (piemēram, skat. 07.03.2011. Atzinumu Nr.4 <http://www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=14>). Vibrācijas, ko rada VES, jau tuvākajā apkārtnē ap iekārtu ir niecīgas un atbilst fona līmenim. Papildus vibrāciju ietekmes ar paredzēto darbību ir saistāmas būvdarbu veikšanas fāzē, pāļu dzīšanas un smagās tehnikas darbības laikā. Ietekmes un apgrūtinājumi, kas saistāmi ar būvdarbu veikšanas fāzi, tostarp palielināta smagā transporta kustība, trokšņi, vibrācijas, putekļu emisijas u.c. ir vērā ņemami ietekmes aspekti, tai pat laikā pārejoši, saistāmi vien ar darbu veikšanas periodu un var būt atbilstīgiem mēriem regulējami, pārvaldāmi un ar darba veikšanas grafiku samērojami.

Lai arī Ziņojumā netiek prognozēti trokšņa robežvērtību pārsniegumi, tomēr, ņemot vērā to, ka Ziņojumā veiktās trokšņa prognozes nav veiktas atbilstoši normatīvos aktos noteiktām prasībām, pastāv šaubas par prognozes ticamību, ievērojot ne tikai šajā atzinumā pieejamo informāciju, bet arī daudzos citos avotos publiski pieejamo informāciju par vēja elektrostaciju radītā trokšņa izplatību, ievērojot to, ka trokšņa ietekme ir viena no galvenajām, ko, atsakoties novērtēt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam, ierosinātais neievēro likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 2), 6) punktā noteiktos novērtējuma principus, Birojs uzskata, ka saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10) daļu attiecībā uz VES troksni nav iespējams izvirzīt nosacījumus, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama, bet saskaņā ar likuma 3.panta 5) punktā nostiprināto piesardzības principu darbība būtu aizliegama, jo ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā nav gūti pierādījumi, ka darbības rezultātā netiks pārkāptas trokšņa robežvērtības.

Šis nosacījums ir attiecināms uz 1.alternatīvu, jo kā norādīts Atzinumā, tad 2.alternatīva nav uzskatāma par alternatīvu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” izpratnē un ierosinātajam ir nodrošināta noteikta tiesiskā palāvēība, izņemot, ja ir zaudējušas spēku iepriekš izsniegtās būvatļaujas 2.alternatīvas realizācijai.

6.2.7. Mirgošanas efekts un apēnojums:

[1] Ziņojumā iekļauta informācija par VES radīto ritmisko gaismēnu miju, ko rada VES spārni. VES saulainā dienas laikā rada ēnu, kuras garums ir mainīgs, atkarībā no saules ceļa un saules augstuma. Potenciālā traucējuma aspekts saistībā ar VES ēnu izriet no tā apstākļa, ka VES ekspluatācijas režīmā ir kustīgs objekts, līdz ar to iekārtas spārnu ēnas pārvietojas rotora griešanās ātrumā. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju prognozējamo apēnojuma modelēšanu plānotā VES parka teritorijā veicis Austrijas

projektēšanas uzņēmums „Schwentenwein Baubetreuungs GmbH”. Modelēšana veikta ar programmu Wind PRO version 2.7.473 Jun 2010. Prognozētā apēnojuma modelēšanas rezultāti pieejami Ziņojuma V pielikumā (1. alternatīva) un VI pielikumā (2. alternatīva). Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, 1.alternatīvas gadījumā 10 mirgošanas stundas gadā tiks pārsniegtas 14 ēku grupās, savukārt, 2. alternatīvas gadījumā – astoņās ēku grupās. Savukārt Dunikas pagastā reģionālā autoceļa P113 Grobiņa-Bārta-Rucava iespējamais apēnojums autoceļa tuvumā svārstīsies no 0 līdz 75-100 h gadā (vienā punktā – pie VES E-21).

[2] Ziņojumā, dažādos literatūras avotos, tai skaitā „Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai” (<http://www.vpvb.gov.lv/data/files/others/1pielikums.pdf>) norādīts, ka ilgstoši uzturēties šādā ēnā var būt apgrūtināši un traucējoši, jo tas var radīt subjektīvu nepatiku un pastāv uzskats, ka iespējams pat pasliktināt veselības stāvokli cilvēkiem, kas sirgst ar epilepsiju (ja mirgošanas frekvence atbilst 2,5 Hz līdz 3 Hz) (*avots* <http://www.epilepsy.org.uk/info/photosensitive-epilepsy/triggers>). Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju abu alternatīvu gadījumā VES trīsspārnu rotoru maksimālais rotācijas ātrums nepārsniegs apmēram 20 reižu minūtē, bet to radītā mirgošana frekvence attiecīgi nepārsniegs apmēram 1 Hz un netuvojas epilepsijas slimniekiem potenciāli bīstamajai frekvencei, līdz ar to netiek prognozēta ietekme uz epilepsijas slimniekiem.

[3] Ēnu mirgošanas efekta iedarbības ietekme uz cilvēku veselību ir atkarīga no tā, vai cilvēks, pirmkārt, atrodas ēnas ceļā, otrkārt, no mirgošanas ekspozīcijā pavadītā laika un mirgošanas frekvences. Šādas ietekmes novērtēšanai starptautiskajos pētījumos ir izstrādāti un aprobēti kritēriji, lai VES ēnu ceļa salīdzinājums ļautu izdarīt secinājumus par mirgošanas efekta izplatības līdzībām un sakarībām (piemēram, *D. Ferrier Environmental Impact Assessment, Request for Scoping Opinion for Stornoway wind farm, UK, 2010; Environmental Impact Assessment Scoping Report for Bicton Windfarm, UK, 2009*).

Latvijas normatīvie akti nereglamentē mirgošanas efekta ekspozīcijas robežvērtības. Novērtējot šādas iedarbības ietekmi uz vidi un tās būtiskumu, var tikt ņemta vērā galvenokārt starptautiskā prakse un pieredze, kā arī citās valstīs izstrādātās rekomendācijas. VARAM izstrādātajās vadlīnijās “Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai”

(http://www.varam.gov.lv/in_site/tools/download.php?file=files/text/Darb_jomas//Vadlinijas_VES_IVN.pdf) rekomendēts nepārsniegt 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes, vai nepārsniegt 10 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajai situācijai. Abos gadījumos mirgošanas efekta izpaušmes laiks nedrīkst pārsniegt 30 minūtes vienā dienā, kā arī nedrīkst pieļaut mirgošanas frekvenci virs 3 Hz.

[4] Atbilstoši Ziņojuma 5.6.sadaļā sniegtajai informācijai noteiktos laika periodos mirgošanas efekta ietekmes laiks var pārsniegt 30 minūtes (sliktākais scenārijs) 1.alternatīvas gadījumā - ēku grupā Nr.46 „Apiņi”, ēku grupā Nr.04 „Apšukalni”, ēku grupā Nr.53 „Baloži”, ēku grupā Nr.50 „Bēdiņi”, ēku grupā Nr.47 „Brakši”, ēku grupā Nr.20 „Brīviņi”, ēku grupā Nr.14 „Dzintari”, ēku grupā Nr. 44 „Egles”, ēku grupā Nr.13 „Dunika”, ēku grupā Nr.21 „Garkāji”, ēku grupā Nr.29 „Gauri”, ēku grupā Nr.55 „Grantiņi”, ēku grupā Nr.58 „Iesalnieki”, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi”, ēku grupā

Nr.06 „Kretuli”, ēku grupā Nr.17 „Kundziņi”, ēku grupā Nr. 49 „Kuranti”, ēku grupā Nr. 35 „Kurzemes”, ēku grupā Nr.02 „Lapiņi”, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri”, ēku grupā Nr.33 „Lejas Roļi”, ēku grupā Nr.42 „Lejiņas”, ēku grupā Nr.30 „Mazkalēji”, ēku grupā Nr.05 „Ozolkalni”, ēku grupā Nr.03 „Ratenieki”, ēku grupā Nr.31 „Roļu Kalēji”, ēku grupā Nr.32 „Roļu Klētnieki”, ēku grupā Nr.11 „Saktas”, ēku grupā Nr.09 „Sanderi”, ēku grupā Nr.10 „Saukanti”, ēku grupā Nr.40 „Saulstari”, ēku grupā Nr.18 „Sīpoli”, ēku grupā Nr.23 „Skrandas”, ēku grupā Nr.57 „Stalti”, ēku grupā Nr.52 „Timbras”, ēku grupā Nr.25 „Urbāni”, ēku grupā Nr.24 „Vecskrandas”, ēku grupā Nr. 19 „Vecvagari”, ēku grupā Nr.43 „Vītoli”, ēku grupā Nr.48 „Zirnīši”, bet 2. alternatīvas gadījumā ēku grupā Nr.46 „Apiņi”, ēku grupā Nr.53 „Baloži”, ēku grupā Nr.20 „Brīviņi”, ēku grupā Nr.14 „Dzintari”, ēku grupā Nr. 44 „Egles”, ēku grupā Nr.13 „Dunika”, ēku grupā Nr.21 „Garkāji”, ēku grupā Nr.29 „Gauri”, ēku grupā Nr.55 „Grantiņi”, ēku grupā Nr.58 „Iesalnieki”, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi”, ēku grupā Nr.06 „Kretuli”, ēku grupā Nr.17 „Kundziņi”, ēku grupā Nr. 49 „Kuranti”, ēku grupā Nr. 35 „Kurzemes”, ēku grupā Nr.02 „Lapiņi”, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri”, ēku grupā Nr.33 „Lejas Roļi”, ēku grupā Nr.42 „Lejiņas”, ēku grupā Nr.30 „Mazkalēji”, ēku grupā Nr.05 „Ozolkalni”, ēku grupā Nr.03 „Ratenieki”, ēku grupā Nr.32 „Roļu Klētnieki”, ēku grupā Nr.11 „Saktas”, ēku grupā Nr.09 „Sanderi”, ēku grupā Nr.10 „Saukanti”, ēku grupā Nr.18 „Sīpoli”, ēku grupā Nr.23 „Skrandas”, ēku grupā Nr.57 „Stalti”, ēku grupā Nr.52 „Timbras”, ēku grupā Nr.25 „Urbāni”, ēku grupā Nr.24 „Vecskrandas” un ēku grupā Nr.43 „Vītoli”. (ēku grupas numerācija norādīta saskaņā ar Ziņojuma II pielikuma plānos norādīto).

Savukārt 10 mirgošanas stundas gadā (reālais scenārijs) tiks pārsniegtas 1.alternatīvas gadījumā - ēku grupā Nr.04 „Apšukalni”, ēku grupā Nr.53 „Baloži”, ēku grupā Nr.47 „Brakši”, ēku grupā Nr.20 „Brīviņi”, ēku grupā Nr.14 „Dzintari”, ēku grupā Nr.21 „Garkāji”, ēku grupā Nr.55 „Grantiņi”, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi”, ēku grupā Nr.06 „Kretuli”, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri”, ēku grupā Nr.31 „Roļu Kalēji”, ēku grupā Nr.10 „Saukanti”, ēku grupā Nr.25 „Urbāni”, ēku grupā Nr.43 „Vītoli”, bet 2.alternatīvas gadījumā ēku grupā Nr.20 „Brīviņi”, ēku grupā Nr.14 „Dzintari”, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi”, ēku grupā Nr.06 „Kretuli”, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri”, ēku grupā Nr.10 „Saukanti”, ēku grupā Nr.25 „Urbāni”, ēku grupā Nr.43 „Vītoli”.

[5] Saules atstarošanās no rotora spārniem novēršanu pilnībā panākt nav iespējams, ievērojot gaismas tendenci atstaroties no gludām virsmām. Lai samazinātu zibšņus, ko var radīt saules atstarošanās no rotora spārniem, paredzēts gondolu pārklāt ar pelēku, matētu, saules gaismu neatstarojošu krāsu. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, maksimālais gaismas atstarošanas līmenis var būt 30 %, taču ražotāja veiktie mērījumi liecinot, ka tas ir 5-15 %. Ziņojumā norādīts, ka VES parka uzbūvēšanas un ekspluatācijas uzsākšanas gadījumā jāveic sekojoši pasākumi mirgojošā apēnojuma mazināšanai:

- jāveic precīza ēnu modelēšana ar tobrīd aktuālākajiem datiem par saulainību tieši Dunikas pagastā, pilnīgi visām apdzīvotajām ēkām ar konkrētiem visiem reālajiem šķēršļiem,

- ar visiem skartajiem īpašniekiem, kuru mitekļiem modelis uzrāda mirgojošā apēnojuma ilguma pārsniegumus reālajā situācijā, jāvienojas, kuros gada un diennakts laikos tas viņiem ir aktuāli – jo apēnojuma pārsniegumi summējas no dažādu VES dažādos gada un diennakts laikos krītošās ēnas,

- ņemot vērā iepriekš minēto, jāizstrādā elastīgs, katra gada reālajai saulainībai pieskaņojams algoritms vienlaikus kā iedzīvotāju interesēs, lai novērstu mirgojošā apēnojuma ilguma pārsniegumus pēc iespējas viņiem vistraucējošākajā laikā, tā arī uzņēmēja interesēs, lai šī novēršana tiktu panākta ar minimālu ražošanas laika

zaudējumu, piemēram, iespēju robežās izslēdzot vienu VES, kas vienlaikus met ēnu uz vairākām ēkām, nevis vairākas tādas, kas katra tikai uz vienu.

[6] Ņemot vērā izvērtēto informāciju, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā Ziņojumā ir norādīts, ka inženiertehniskajos un organizatoriskajos pasākumos ietekmes uz vidi samazināšanai ir iekļauti pasākumi (Ziņojuma 8.nodaļa), lai VES parka uzbūvēšanas un ekspluatācijas uzsākšanas gadījumā precīzi identificētu mājas, kuru aizsardzībai nepieciešama konkrētu VES darbības periodiska apturēšana, un tālāk sastādītu elastīgu šo VES apturēšanas grafiku, tomēr precīzi priekšlikumi šai aspektā nav izstrādāti.

Ievērojot likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pantā noteikto ietekmes uz vidi novērtējuma mērķi *“Likuma mērķis ir novērst vai samazināt fizisko un juridisko personu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.”*, Birojs ir secinājis, ka plānotās darbības realizācijas rezultātā nav iespējams novērst ēnu mirgošanas efekta ietekmi uz vidi, savukārt ēnu mirgošanas efekts pārsniedz starptautiski atzītus kritērijus, kad šāda ietekme ir nebūtiska, taču šāda ietekme ir samazināma, nosakot obligātas prasības, tamdēļ Birojs uzskata, ka pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” **20.panta (10)daļu attiecībā uz VES radīto ēnu zibonu ir nosakāmi nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai to neievērošanas gadījumā nav pieļaujama:**

- **būvprojektēšanas stadijā ir jāizstrādā nosacījumi VES darbības režīmam, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz dzīvojamo māju teritorijām tiktu nodrošināts tas, ka netiek pārsniegtas 10 mirgošanas stundas gadā, izmantojot faktiskos datus, reizē nepārsniedzot 30 minūtes vienā dienā un nepieļaujot mirgošanas frekvenci virs 3 Hz, saskaņojot šos nosacījumus ar Valsts vides dienestu;**
- **pēc VES ekspluatācijas uzsākšanas, būvprojektēšanas laikā izstrādātie darbības režīma nosacījumi pārskatāmi pēc pašvaldības vai Valsts vides dienesta pieprasījuma, izmantojot faktiskos datus, tā, lai darbības režīmi nodrošinātu, ka netiek pārsniegtas 10 mirgošanas stundas gadā, reizē nepārsniedzot 30 minūtes vienā dienā un nepieļaujot mirgošanas frekvenci virs 3 Hz, saskaņojot šos nosacījumus ar Valsts vides dienestu.**

6.2.8. VES elektromagnētiskā starojuma ietekme.

[1] Ziņojumā secināts, ka elektromagnētiskā starojuma ietekme uz cilvēku veselību VES darbības rezultātā vērtējama kā nenozīmīga, jo iekārtas radītais elektromagnētiskā starojuma līmenis atbilst Eiropas Savienības tiesību aktos, kā arī Vācijas Standartizācijas institūta (DIN) noteiktajām normām, savukārt iekārtu radītais elektriskais starojums un ap to esošais elektriskais lauks neatkarīgi no modeļa (E82, E101 vai cita) atbilst Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komitejas (Cenelec) standarta EN 61800-3:2004 „Elektropiedziņas sistēmas ar maināmu rotācijas ātrumu – 3. daļa: Elektromagnētiskās saderības prasības un speciālie testi” (C3 kategorija) un standarta EN 55011:2007 „Industriālās, zinātniskās un medicīniskās (ISM) radiofrekvenču iekārtas” (A klase) noteiktajiem robežlielumiem. Ziņojumā sniegta informācija, ka pētījumi liecina, ka vislielākais elektromagnētiskais starojums ap iekārtu ir novērots brīžos, kad iekārtā tiek pārslēgti dažādi darbības režīmi. Šajos gadījumos tikai tieši pašas VES iekšējā, stingri norobežotā darba vidē, tiks pārsniegtas publiskajai telpai noteiktās robežvērtības veselīgiem cilvēkiem (1,25 reizes) un cilvēkiem ar medicīniskajiem implantiem, pārsvarā – sirds stimulatoriem (1,92 reizes), taču tas neizplatīsies apkārtējā vidē.

[2] Elektromagnētiskais lauks ir īpaša telpas matērijas īpašība. Fiziskais iemesls EML ir saistīts ar to, ka mainīgs elektriskais lauks rada magnētisko lauku, kuri ir cieši saistīti. Abas komponentes - elektriskā un magnētiskā - nepārtraukti mainās un iespaido viena otru, tamdēļ ar EML lauku saprot abus divus. Lai EML varētu atstāt iespaidu uz cilvēku, nozīme ir gan EML jaudai, gan starojuma frekvencei un frekvenču salikumam, ekspozīcijas ilgumam, signāla modulācijai, attālumam līdz starojuma avotam u.c. Mūsdienās gan mājās, gan darbā cilvēki ir pakļauti dažādu frekvenču nejonizējošā elektromagnētiskā starojuma lauku iedarbībai. Dabiskie EML avoti ir kosmiskais starojums, zibens izlāde, zemes pastāvīgs magnētiskais lauks. Galvenais cilvēka radītais EML izstarojuma avots ir elektrība (visas elektriskās un elektroniskās ierīces un aparāti), t.sk. bārdas dzenamais aparāts, radio, televīzija, mobilie telefoni, radari, mobilo telefonu bāzes stacijas, kā arī citas bezvadu sakaru iekārtas un sistēmas. EML avoti ir katrā mājāsaimniecības telpā un to augstākā konstantā koncentrācija ir gar telpu sienām pie elektroinstalāciju mezgliem. Ar elektrību saistītie elektromagnētiskie lauki ietver ~ 50 Hz frekvenci. Elektriskā un magnētiskā lauka intensitāte visstiprākā ir uzlādēta vadītāja tuvumā, bet strauji samazinās attālinoties no tā (*A.Apinis, Fizika, Zvaigzne, Rīga, 1972., 694.lpp; Veselības Ministrija, Sabiedrības veselības aģentūra, <http://www.sva.gov.lv/lv/vides-veselibu/starojumi/nejonizejosie-starojumi>*). Šādas pat fizikas likumsakarības attiecas arī uz vēja elektrostaciju.

[3] Pasaulē ir noteiktas rekomendētās EML ekspozīcijas robežvērtības dabā, kā arī reglamentētās EML ekspozīcijas robežvērtības darba vidē (*Eiropas Padomes rekomendācijas 1999/519/EK EML (0 Hz līdz 300 GHz) iedarbības uz vispārējo sabiedrību ierobežošanai*). Latvijā EML ekspozīcijas robežvērtība nacionālos normatīvos aktos nav noteiktas. Iepriekš Birojs citas administratīvās lietas ietvaros ir saņēmis Fizikālās Enerģētikas institūta Dr.phys.G Šlihta, Dr.habil.sc.ing.N.Levina un Dr.sc.ing.V.Bezrukova 2011.gada 11.februāra veiktus teorētiskos aprēķinus par magnētiskā un elektriskā lauka intensitāti, kas varētu būt sagaidāma no E-82 iekārtas, teorētiski aprēķinot EML, kāds varētu būt sagaidāms 150 m attālumā no VES. Atbilstoši šiem aprēķiniem magnētiskais lauks 150 m attālumā no katras šādas iekārtas var būt ~ 0,82 A/m, savukārt elektriskais lauks pie 50 Hz frekvences (kāds ir VES iekārtai) un pie šāda niecīga magnētiskā lauka praktiski vispār nav. Ņemot vērā minēto, var apgalvot, ka EML, kas saistāms ar VES ekspluatēšanu, pamatoti nav uzskatāms par nozīmīgu fizikālo ietekmju (piesārņojuma un traucējumu) faktoru attiecībā pret cilvēkiem un to veselību.

6.2.9. Nelabvēlīgi meteoroloģiski apstākļi un VES darbības riski:

[1] Ziņojumā norādīts, ka VES iekārtas tehnoloģiski izveidotas tā, lai līdz minimumam samazinātu dažādus riskus, tajā skaitā, iekārtas ir aprīkotas ar zibens aizsardzības sistēmu un dažādiem drošinātājiem, kas elektronisko kļūdu gadījumā atslēdz generatoru un apstādina rotoru, kā arī VES iekārtas ir aprīkotas ar jutīgiem sensoriem un elektroniskās vadības sistēmām, kas atslēdz VES, lai automātiski izvairītos no dažādiem riskiem, ko var izraisīt neparedzēti meteoroloģiskie apstākļi (vētra) un pašu iekārtu defekti. Ziņojumā norādīts, ka VES iekārtas izslēdzas, ja vēja ātrums sasniedz 25 m/s. Piekļuve VES torņiem būs tikai atbilstoši sertificētiem speciālistiem. Lai uz elektrostacijas rotora spārnēm neveidotos ledus kārtas un novērstu rotora spārnu apledošanas un ledus gabalu krišanas/ mešanas risku, paredzēts modelis, kas rotora

spārnu daļā ir apsildāms. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto rotora spārnu apsildīšanas sistēma ir automātiska un tā sāk darboties, ja gaisa temperatūra ir 2° C.

[2] Birojs uzskata, ka ievērojot Ziņojumā norādīto, papildus prasību izvirzīšana šajā aspektā varētu būt nepieciešama tikai gadījumiem, kad VES tiek ieslēgtas pēc apstāšanās un pastāv apledojuuma risks uz VES spārniem, **tamdēļ pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu nosakāms nosacījums, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai to neievērošanas gadījumā nav pieļaujama:**

- **VES ieslēgšana ir pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja nav konstatēts apledojums uz rotora spārniem, veicot atbilstošu pārliecināšanos par apledojuma neesamību un ievērojot piesardzības pasākumus (lai nenotiktu ledus gabalu izsviešana).**

6.2.10. Augsnes struktūras izmaiņas:

[1] Galvenās ietekmes, kas radīs augsnes izmaiņas, ir zemes darbi, kas saistīti ar grunts nomaiņu, izbūvējot VES torņu pamatus; būvtehnikas radītais spiediens un vibrācija, kas izraisīs augsnes sablīvēšanos un veģetācijas slāņa iznīcināšanu; iespējamais lokālais un nelielais augsnes piesārņojums ar būvtehnikas tehniskajiem šķidrumiem, to noplūdes negadījuma rezultātā, kas nav pieļaujams. Ziņojumā norādīts, ka būvniecības gaitā tiks ņemti vērā relatīvi nelabvēlīgie apstākļi un ar tiem saistītais iespējamais mālaino grunšu plastiskuma pieaugums, tāpēc VES atbalstam plānots izmantot aptuveni 20 m dziļus pāļu pamatus, precizējot to dziļumu atbilstoši apstākļiem katrā konkrētajā gadījumā. Savukārt pievadceļu un pagaidu būvlaukumu ierīkošanai ir paredzēts izmantot smilts - grants uzbērumus, tā nodrošinot atbilstoši stabilus apstākļus smagās būvtehnikas izmantošanai.

[2] VES parka teritorijas ģeoloģiskie un inženierģeoloģiskie apstākļi ir atšķirīgi dažādās plānotā VES parka daļās (skat. šī Atzinuma 3.5.5.punktu un Ziņojuma 4.4. un 4.4.1. nodaļas), kā arī lielākajā daļā teritorijas raksturīgs augsts gruntsūdens līmenis (robežās no 0,5 m līdz 1,5 m, bet tikai vietām ir dziļāks par 2 m dziļumu no zemes virsmas).

[3] Birojs uzskata, ka visas minētās ietekmes ir raksturīgas jebkuram būvniecības procesam, kas notiktu šajā vai līdzvērtīgā teritorijā. Plānotajai darbības vietai individuālas sekas, ko var izraisīt augsnes struktūras izmaiņas, ir veģetācijas iznīcināšana, augsnes sablīvēšanās un augsnes filtrācijas spējas samazināšanās, tādēļ, ņemot vērā arī esošās meliorācijas sistēmas, jāreķinās ar iespējamu papildus darbu veikšanu, ja esošie noteces apstākļi tiktu negatīvi ietekmēti smagsvara tehnikas darbības rezultātā.

Birojs uzskata, ka saistībā ar augsnes struktūras izmaiņām saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu ir pamats izvirzīt nosacījumu:

- **darbus meliorētās platībās jāveic atbilstoši VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” tehniskajos noteikumos noteiktajām prasībām.**

6.2.11. Iespējamā ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, lopkopību:

[1] Ziņojumā ir novērtēta ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, izvērtējot iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ietekmi uz biotopiem, ietekmi uz putniem, ietekmi uz sīkspārņiem.

Ziņojumam pievienots augu un sugu biotopa eksperta (sertifikāts Nr. 002; sertifikāts izsniegts 11.05.2010, derīgs līdz 10.05.2018.) atzinums, kurā norādīts, ka teritorija apsekota 2012.gada 6.augustā un, ka apsekotajā teritorijā, kurā plānota vēja elektrostaciju parka izveide, nav konstatēti ne Latvijā īpaši aizsargājami, ne starptautiski nozīmīgi un apdraudēti biotopi, ne arī 2000.gada 14.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” iekļautās augu sugas, kā arī nav konstatētas arī Latvijas Sarkanajā grāmatā ietvertās augu sugas. Eksperts secinājis, ka no augu sugu un biotopu aizsardzības viedokļa vēja elektrostaciju uzstādīšana, kā arī pievadceļu un apgriešanās laukumu izveide pieļaujama saskaņā ar plānoto.

Ņemot vērā attālumu līdz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000) – dabas liegums “Dunika” aptuveni 1,6 km, dabas liegums “Sventājas upes ieleja” aptuveni 3,4 km, dabas liegums “Ķirbas purvs” aptuveni 4,3 km, dabas liegums “Ječu purvs” aptuveni 4,6 km un dabas liegums “Rucavas īvju audze” aptuveni 4,7 km, dabas liegums “Nīcas īvju audze” aptuveni 2,5 km, kā arī plānotā vēja elektrostaciju parka teritorijā nav konstatēti īpaši aizsargājamie biotopi - netiek prognozētas ietekmes uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām un īpaši aizsargājamiem biotopiem.

[2] Putniem nozīmīgā vieta “Dunikas tīrelis” atrodas Rucavas novada Dunikas pagastā. Tā robežas gandrīz pilnībā sakrīt ar dabas lieguma “Dunika” robežām. Attālums no tuvākās plānotās VES (E-22) līdz vietas R robežai ir aptuveni 1,6 km. Putniem nozīmīgā vieta „Sventājas ieleja” atrodas Rucavas novada Dunikas un Rucavas pagastos. Tās robežas pilnībā sakrīt ar dabas lieguma “Sventājas upes ieleja” robežām. Attālums no tuvākās plānotās VES (E-44) līdz putniem nozīmīgās vietas Z robežai ir aptuveni 3,4 km.

Ziņojumam pievienots Latvijas Ornitoloģijas biedrības eksperta (eksperta sertifikāts Nr. 005.; sertifikāts izsniegts 14.05.2010., derīgs līdz 13.05.2018.) 2011.gada 29.aprīļa atzinums, kurā secināts, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un/vai putniem nozīmīgas vietas vai to putniem nozīmīgākās daļas, kā arī piekrastes josla un putnu migrācijas trases un putnu koncentrācijas vietas atrodas pietiekami tālu no plānotā vēja parka, līdz ar to eksperta vērtējumā paredzama salīdzinoši neliela nebūtiska ietekme. Veicot vēja parku plānošanu Dunikas vai Rucavas pagastos, Dunikas tīrelim ir noslēgti putnu pārlidošanas ceļi dienvidrietumu - ziemeļrietumu - malā, taču - saglabāta neskarta visa pārējā piegulošo teritoriju daļa, kas pēc vēja parku izveides kalpos kā migrācijas koridors, ka arī saglabāts migrācijas koridors pa Sventājas un Līgupes ielejām. Brīva no vēja parkiem ir saglabāta arī liela platība Rucavas pagasta lauku masīvā, tādējādi kompensējot vēja parku apbūvēto platību zaudējumu Dunikas pagastā. Ņemot vērā, ka lielākā daļa migrējošo zosveidīgo putnu, kā arī dzērvju pārlidojumiem, un, kā barošanās, atpūtas un nakšņošanas vietas izmanto piekrastes joslu un tās mitrājus (potenciāli: arī Ķirbas un Ječu purvus), kā arī to, ka, plānojuma gaitā saglabāti migrācijas koridori, kā arī atstātas pietiekami lielas barošanās platības migrējošiem putniem Rucavas pagastā, plānoto vēju parku ietekme varētu būt salīdzinoši neliela. Plānotajam vēja parkam, eksperta vērtējumā, lielākā ietekme varētu būt uz trim melnā stārķa mikroliegumiem, kas atrodas 8,2 km uz ZA, 5,8 km uz ZR un 2,3 km uz DA no VES parka. Ņemot vērā melnajam stārķim piemēroto barošanās vietu un plānotā vēja

parka savstarpējo izvietojumu, eksperts prognozē, ka, lidojot uz barošanās vietām, visticamāk, putni plānotā vēja parka teritoriju nešķērsos. Mikroliegumos, kas atrodas uz ZA un ZR no plānotā vēja parka, ligzdojošie putni kā barošanās vietas izmanto Bārtas upi un tās pietekas vai meliorācijas grāvjus tuvējās mežaudzēs, savukārt, uz DA esošā mikrolieguma putni – Sventāju un tās pietekas vai meliorācijas grāvjus tuvējās mežaudzēs. Domājams, ka arī šo putnu riestu lidojumi notiks ārpus plānotā vēja parka teritorijas. Pārējām putnu sugām, kurām tuvākajā apkārtnē izveidoti mikroliegumi – meža balodim, bīkšainajam apogam, vidējam dzenim un baltmugurdzenim, iespējamā nelabvēlīgā ietekme ir minimāla, jo to teritorijas atrodas ārpus plānotā vēja parka teritorijas un tā ietekmes zonas.

[4] Ziņojumam ir pievienots eksperta atzinums par plānotā VES parka izveides iespējamo ietekmi uz sikspārņiem, kurā norādīts, ka vēja parka teritorija kopumā nav klasificējama kā paaugstināta riska vieta attiecībā uz apdraudējumu sikspārņiem, jo atrodas vairāk kā 15 km attālumā no Baltijas jūras rietumu piekrastes, kas ir sikspārņu masveida koncentrēšanās vieta rudens migrācijas laikā. Savukārt atbilstoši EUROBATS rekomendācijām vēja ģeneratorus vēlams izvietot atklātā ainavā vismaz 200 m attālumā no tuvākā meža. Šim ieteikumam neatbilst 18 ģeneratoru plānotais novietojums pašā mežmalā vai mežā: E-1, E-3, E-5, E-12, E-6, E-7, E-15, E-25, E-30, E-27, E-29, E-19, E-20, E-24, E-36, E-38, E-39, E-40 un E-45.

Plānotā VES parka teritorijā konstatēta viena sikspārņiem īpaši nozīmīga barošanās vieta – mitrzesmes un dīķi teritorijas rietumu malā ap 0,5 – 1 km uz ZZR no Sikšņiem (VES E-27, E-30, E-29, E-31 apkārtnē). Eksperts norādījis, ka ņemot vērā, ka ģeneratoru izvietojums atbilst teritorijas plānam un ir jau konkrēti apstiprināts detālplānojumos, šīs atkāpes no optimāla izvietojuma no sikspārņu aizsardzības viedokļa nav pamata uzskatīt par tik būtiskām, lai uz to pamata atceltu apstiprinātos detālplānojumus. Nav arī pamata uzskatīt, ka no ģeneratora tipa 1. un 2. alternatīvā izrietētu tādas atšķirības, kuru dēļ viena alternatīva būtu pieļaujama un otra – ne.

Eksperts norāda, ka VES parka izveide ir pieļaujama, ievērojot šādu monitoringu:

- sikspārņu monitoringu jāveic pirms ģeneratoru uzstādīšanas, ietverot to pavasara migrācijas periodu (aprīļa beigas – maija vidus), vasaras vairošanās periodu (maija beigas – jūlijs) un rudens intensīvās migrācijas periodu (augusts-septembris).
- sikspārņu aktivitātes mērījumus jāveic katra vēja ģeneratora plānotās uzstādīšanas vietā, kā arī īpaši nozīmīgos to barošanās biotopos, taču ņemot vērā lielo ģeneratoru skaitu un teritorijas platību, atbilstoši patreizējam plānojumam mērījumus būtu jāveic pie E-27, E-30, E-29, E-31 (tuvu pie potenciālā barošanās biotopa), E-5, E-12, E-15, E-25, E-6, E-7, E-19, E-20, E-40, E-36, E-45 (novietoti mežā vai mežmalā), E-36, E-34, E-15, E-12 (novietoti sikspārņu sezonālās migrācijas virzienā (ZZA-DDR) orientētai mežmalai).
- pēc vēja ģeneratoru darbības uzsākšanas vēl vienu sezonu jāturpina to aktivitātes monitoringu pēc augstāk dotajiem norādījumiem, kā arī jāveic sikspārņu bojāejas monitoringu pie izvēlētiem paaugstināta riska ģeneratoriem dažādos sezonas periodos, īpašu vērību veltot rudens migrācijas laikam, veicot bojāejas monitoringu, sikspārņu atliekas jāmeklē vismaz 50 m rādiusā ap ģeneratora pamatni.

Saskaņā ar Ziņojumā minēto nav plānota VES izgaismošana, izņemot valsts aģentūras “Civīlās aviācijas aģentūra” atļaujā noteiktās gaismas.

[5] Aktuālajā Ziņojuma versijā ir iekļauts ekspertu – ornitologu (R.Lebusa, E.Dzeņa un K.Millera) slēdziens par plānotā VES parka apkārtnē 2012.gada pavasara migrācijas un ligzdošanas laikā veikto putnu uzskaiti un to atpūtas, barošanās vietām un pārlidojumu trasēm. Ekspertu – ornitologu slēdzienus sagatavojuši un novērojumus veikuši sertificēti eksperti, kas iekļauti Dabas aizsardzības pārvaldes Ekspertu reģistrā (http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/dabas_ekspertu_registrs/#Registrs). Slēdzienā sniegta informācija, ka migrējošo putnu (zosveidīgo un dzērvju) monitorings veikts visās vēja parku teritorijās un tuvākā perifērijā 20.03.2012., 18.04.2012. un 21.03.2012., kā arī 07.06.2012., 08.06.2012., 18./19.06.2012. un 26./27.06.2012. Veiktajā monitoringa laikā iegūti pierādījumi, ka Dunikas tīrelī nakšņojošie putni plānotos vēja parkus Dunikas un Rucavas pagastos putnus apdraudoša augstumā nešķērso, bet barojas Lietuvas laukos un uz nakšņošanu Dunikas tīrelī lido no Lietuvas puses. Saskaņā ar atskaitē norādīto Dunikas un Rucavas pagastu lauku teritorijām ir neliela nozīme migrējošiem putniem (pamatā zosveidīgajiem un dzērvēm, arī zvirbuļveidīgajiem, kuru pamatmasa pārvietojas gar Baltijas jūras piekrasti) kā apstājas, barošanās un nakšņošanas vietām, tāpat arī kā teritorijām, kurās atrodas putnu pārlidojuma trases tos potenciāli apdraudošā augstumā.

Ekspertu slēdzienā norādīts:

- metodiskas dienas ligzdojošo putnu uzskaites nav veiktas un, ņemot vērā, vēja parku teritorijā nejauc novērojumu rezultātā reģistrēto salīdzinoši nelielo īpaši aizsargājamo putnu sugu, kā arī dienas plēsīgo putnu sugu skaitu un blīvumu, šādas uzskaites turpmāk plānotajos vēju parkos nav nepieciešams veikt;
- rekomendējams veikt ligzdojošo putnu (visu sugu, kā dienas, tā nakts) uzskaites pie dažām atsevišķām nejaucī izvēlētām vēja elektrostacijām (VES) pirms būvniecības, būvniecības un ekspluatācijas stadijās, kā arī atsevišķos nejaucī izvēlētos poligonos līdzīgos biotopos (kas arī tiek līdzīgi apsaimniekoti) plānoto vēja parku reģionā, kuros uzstādītās VES nav redzamas un, kuri atrodas pietiekami tālu no plānotajiem vēja parkiem, vietā, kur nav plānota vēja parku attīstība;
- ņemot vērā to, ka plānoto vēja parku teritorijā un to perifērijā ir konstatēts salīdzinoši liels griežu blīvums, rekomendējams turpināt šīs sugas uzskaites (vismaz 1 reizi sezonā, optimāli 2 reizes);
- papildus monitoringa ietvaros vēlams apsekt melnā stārķa *Ciconia nigra* un īpaši aizsargājamo dienas plēsīgo putnu ligzdas, kas atrodas plānoto vēja parku reģionā kā pirms VES būvniecības, tā VES ekspluatācijas periodā.
- Monitoringa ietvaros nepieciešams veikt vēl vismaz vienu pavasara un rudens migrantu uzskaiti, lai iezīmētu lokālās pārlidojuma trases starp barošanās vietām Lietuvas teritorijā un nakšņošanas vietām Latvijas pierobežā (Dunikas tīrelī, Papes dabas parkā, iespējams, Ķirbas purvā);
- turpmākās migrantu uzskaites monitoringa ietvaros rekomendējamās VES ekspluatācijas laikā, veicot bojāgājušo putnu uzskaites pie dažām nejaucī izvēlētām VES vismaz vienu pavasara un vismaz vienu rudens putnu migrāciju sezonu;

[6] VES galvenās iespējamās ietekmes ir saistītas ar tās darbību, kas samazinās, pārtraucot VES darbību, tai skaitā apturot rotoru. Tādā gadījumā nav pilnībā izslēgts sadursmju risks, kā arī nepieciešamība aplidot šķēršļus, kas var radīt traucējumu, taču tas ir pielīdzināms riskam, ko izraisa jebkuras nosacīti augstas būves. Tādējādi šādas ietekmes, ja darbība tiek īstenota, var tikt mazinātas vai izslēgtas pilnībā, ja monitoringa rezultāti izrādītos nelabvēlīgi. Ierosinātajam ir jāapzinās šis risks, ka monitoringa

rezultātā tā darbība var būt pārtraucama jebkurā tā stadijā, lai a Biroja ieskatā Latvijas Republikas normatīvie akti pietiekošā mērā nosaka būvniecības, pagaidu būvju izmantošanas un lieltgabarīta kravu transportēšanas prasības, kā arī nosacījumus un prasības grunts rakšanai, izvietošanai, koku ciršanai un tml., tamdēļ attiecībā uz pagaidu būvēm, lieltgabarīta kravām un ar šo darbību radītām ietekmēm **Birojam Atzinumā nav nepieciešams noteikt obligātos nosacījumus nevienai no alternatīvām, jo tādi ir noteikti ārējos normatīvos aktos, kā arī prasības izvirzāmas izsniedzot atļaujas, saskaņojumus, tehniskos noteikumus attiecīgām kompetentām iestādēm. rī līdzšinējie dati pašlaik nenorāda uz šāda nozīmīga riska esamību.**

[7] Birojā papildus iesniegtajā informācijā (2013.gada 28.janvāra vēstule Nr.09/01-13) norādīts, ka vēja parki, kas pastāv jau vairākus gadu desmitus, lopkopību nav ietekmējuši, par piemēru minot Ziemeļvācijas pieredzi, norādot, ka praktiski visām vēja turbīnām blakus atrodas ganību pļavas un lopkopības saimniecības.

[8] Ņemot vērā iepriekš minēto, ekspertu sniegtās rekomendācijas VES darbības monitoringam, saistībā ar iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, kas netiek paredzēta būtiska, Birojs uzskata, **ka saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (10)daļu ir pamats izvirzīt nosacījumus, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama. Konkrēti:**

1) jāizstrādā un jāsaskaņo ar DAP monitoringa programma putnu migrācijas un sīkspārņu novērojumiem, kas ietver:

- **monitoringa metodiku regulāriem putnu migrācijas novērojumiem, ietverot novērojumu veikšanas laiku, regularitāti, novērošanas maršrutus, punktus, putnu uzskaites metodiku u.tml.,**
- **iegūto datu analīzes metodiku ar mērķi noskaidrot VES ietekmi uz putnu migrāciju,**
- **robežlielumus, kurus sasniedzot, veicami noteikti pasākumi migrējošo putnu aizsardzībai,**
- **jāparedz arī bojāgājušo putnu un sīkspārņu regulāras uzskaites pie VES.**

2) monitorings jāuzsāk pirms VES izbūves un regulāri jāturpina, atbilstoši DAP saskaņotajai monitoringa programmai, datus iesniedzot DAP un Rucavas novada domei.

3) ne retāk, kā reizi gadā jāizvērtē monitoringa rezultātus, ja tie norāda uz paredzēto ietekmju pārsniegumu, ierosinātājam sadarbībā ar ornitologiem un sīkspārņu pētniekiem jā sagatavo kaitējuma samazināšanas plāns, kas jā saskaņo ar DAP, nosakot katras atsevišķās VES darbības režīmus, līdz pat VES apturēšanai noteiktā kalendārā periodā vai atsevišķās diennakts daļās.

4) ja monitoringa rezultātos tiek konstatēti monitoringa programmā iepriekš prognozētās ietekmes pārsniegums, plānotā darbība ir apturama jebkurā tās realizēšanas stadijā.

5) nav pieļaujama VES izgaismošana, vienīgais izņēmums ir gaismas avots, kas tiek uzstādīts uz katras VES un kas tiek pieprasīts saskaņā ar aviācijas drošības prasībām.

6.2.12. Ietekme uz ainavu:

[1] Ziņojumam ir pievienots ainavu arhitektes ietekmes uz ainavu izvērtējums, gan par VES Dunikas pagastā, gan par VES Rucavas pagastā (skat. šī Atzinuma 3.1.punktu un 3.2.punktu), kurā sniegta informācija, ka vēja elektrostaciju

ietekme uz ainavu izpēte veikta, pamatojoties uz objekta apsekojumu dabā, kā arī foto vizualizāciju izpēti. Apkopojot izpētes datus par iespējamo ietekmi uz ainavu, ainavu arhitektes izvērtējumā secināts, ka:

- plānotās VES izvietos uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, kuras ieskauj meža zemju platības;
- augstums, vietās, kur plānots uzstādīt vēja ģeneratorus, ir robežās no 13m līdz 47m Baltijas jūras augstumu sistēmā;
- tuvākais nozīmīgākais autoceļš ir valsts galvenais autoceļš A11 „Liepāja – Lietuvas robeža”. Piekļūšana VES ir paredzēta no pašvaldības autoceļiem;
- plānotā VES parka tiešā tuvumā nav tūristiem apskatāmu objektu un Baltijas jūra atrodas samērā tālu no objekta teritorijas (aptuveni 6km no Rucavas pagastā plānotajiem ģeneratoriem līdz 16km no Dunikas pagastā plānotajiem vēja ģeneratoriem);
- plānotā VES parka teritorija atrodas ārpus valsts un ES nozīmes īpaši aizsargājamām teritorijām, mikroliegumiem;
- Dunikas pagastā divi īpašumi, uz kuriem plānots izvietot VES, atrodas vietējās nozīmes arheoloģiskā pieminekļa Sanderu viduslaiku kapsēta (zviedru kapi) aizsardzības zonā un viens īpašums, uz kura plānots novietot VES daļēji atrodas valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa „Geču senkapi” aizsardzības zonā. Plānoto vēja ģeneratoru būvniecība no ainaviskā viedokļa neietekmēs tūristus, iedzīvotājus un uzņēmējdarbību;
- vēja elektrostacijas pacelsies virs koku galotnēm un uz kopējā ainavas fona būs redzamas no samērā liela attāluma, tomēr ņemot vērā tā telpisko grupējumu un pēdējos gados Latvijas ainavā ienākošo vēja ģeneratoru ainavu, tos var uzskatīt par piejūras ainavā iederīgu akcentu;
- vēja ģeneratori ir grupēti vairākos, vienotos, vizuāli uztveramos kopskatos un tie neizdalīsies kā viens vientuļš ainavā neiederīgs vertikāls akcents. Esošā situācija tika apsekota dabā, tika veikti fotouzņēmumi, modelēta plānotā situācija no 12 raksturīgiem skatu punktiem ap objekta teritoriju (Ziņojuma X pielikums). No Nīcas (skatu punkts 1) vēja ģeneratori praktiski nebūs redzami, un var uzskatīt, ka tie ainavu neietekmēs, no Rucavas (skatu punkti 3 un 5) vizuāli uztverama ir daļa no tuvākās vēja ģeneratoru grupas. Visvairāk VES uztvers Sikšņu ciema tuvumā dzīvojošie. No viena skatu punkta (skatu punkts 6) ir redzami vēja ģeneratori Lietuvas republikas teritorijā. Lietuvā izvietotais vēja parks no Latvijas republikas teritorijas ir samērā tālu un tas ainavā vizuāli nedominē. Dabā vēja ģeneratori būs neitrālās krāsās (gaiši pelēka, balta dažādu krāsu tonī) un būs grūtāk uztverami.
- kopumā eksperta vērtējumā secināts, ka pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība gan Dunikas pagastā, gan Rucavas pagastā.

[2] Saskaņā ar VKPAI 2009.gada 14.janvāra vēstulē Nr. 14/81 norādīto jauni pievedceļi jāplāno ārpus Sanderu viduslaiku kapsētas (zviedru kapi) teritorijas.

Birojam Atzinumā nav nepieciešams noteikt obligātos nosacījumus, jo tādi ir noteikti ārējos normatīvos aktos.

6.2.13. Paredzētās darbības alternatīvas un iespējamo limitējošo faktoru analīze.

[1] Ziņojumā ir norādītas divas alternatīvas, proti:

- 1.alternatīva - paredzēts izmantot vācu uzņēmuma „Enercon GmbH“ ražotās VES, iekārtu tips – E101 ar nominālo jaudu 3 MW, augstumu no zemes līdz rotora asij 99 m, rotora diametru 101m un spārna garumu 50,5 m. Kopējais VES augstums ir 149,5 m (SIA „Energo Wind 2011.gada 30.maija Iesniegums 7.pielikums). Vēja parka kopējā nominālā jauda plānota 93 MW un plānotais ražošanas apjoms gadā 255 GWh.
- 2.alternatīva -kurai jau ir saskaņoti detālplānojumi un izdotas būvatļaujas, atšķiras no 1.alternatīvas ar plānoto tehnoloģiju (iespējamais iekārtu tips – E82), konkrēti, VES nominālo jaudu - 2 MW, rotora spārna garumu, kas ir apmēram par 10 m mazāks kā 1.alternatīvā, plānoto torņa augstumu 108m, rotora diametru 82 m un kopējo augstumu 149 m. Vēja parka plānotais ražošanas apjoms gadā 170GWh.

Vietas alternatīvas Ziņojumā nav vērtētas, jo esošajam VES izvietojumam ir jau izstrādāts detālplānojums.

Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā secināts, ka ietekmes uz vidi aspektā nav būtisku atšķirību starp 1. un 2. alternatīvu, jo 1.alternatīva būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi neievieš, tāpat neievieš nekādas tādas jaunas ietekmes uz vidi, kuru dēļ 1. alternatīvas ietekme uz vidi būtu vērtējama kā būtiskāka un jau esošajos obligātajos nosacījumos, ar kuriem paredzētā darbība 2. alternatīvas variantā ir akceptēta, ieviestu no tiem atšķirīgus papildu obligātos nosacījumus.

[2] Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 17.panta (3)daļas 1)punkts nosaka, ka *“Ziņojumā sniedz informāciju par: 1) paredzēto darbību un iespējamajiem risinājumiem attiecībā uz tās vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem (arī par atteikšanos no paredzētās darbības);”*. Prasība norādīt alternatīvas izriet arī no Eiropas Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (kodificēta redakcija) 5.panta 3.punkta, kas nosaka pienākumu ierosinātajam norādīt īsu galveno alternatīvu aprakstu, kuru ir izpētījis attīstītājs, un šīs izvēles galvenā iemesla norādījumu, ņemot vērā ekoloģisko ietekmi. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Eiropas Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu mērķis ir novērst vai samazināt fizisko un juridisko personu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un tieši šī mērķa tvērumā ir jāvērtē gan likumā, gan direktīvā noteiktā prasība izvērtēt alternatīvas, kur likumā ir noteikta prasība izvērtēt vismaz divas alternatīvas. Direktīvas 2011/92/ES preambulas (7) punktā ir norādīts, ka *„Attīstības piekrišana valsts un privātiem projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, būtu jānodrošina vienīgi pēc tam, kad veikts minēto projektu iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi novērtējums.”*, (12) punktā ir norādīts, ka *„Attiecībā uz novērtējamajiem projektiem būtu jānodrošina noteikts minimālais informācijas daudzums par projektu un tā ietekmi.”*, bet (13.) *”Dalībvalstis saskaņā ar šo kārtību var pieprasīt, lai attīstītājs nodrošinātu inter alia alternatīvas projektiem, par kuriem tas gatavojas iesniegt pieteikumu.”*. Atbilstoši minētajai direktīvai likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” nosaka prasības ierosinātajam izvērtēt alternatīvas un tieši alternatīvu izvērtējums ļauj gan kompetentai iestādei, gan iestādei, kas pieņem lēmumu par plānotās darbības akceptu, iegūt pietiekošu informāciju un pārliecību, ka izvēlēta alternatīva ir ar mazāko ietekmi un, ka ierosinātais vispār ir apsvēris kādas no iespējamām alternatīvām un tās vērtējis tieši no ekoloģiskā, jeb iespējamo ietekmju uz vidi aspekta. Konkrētajā gadījumā ziņojums kā 2.alternatīvu paredz darbību, kura ir jau akceptēta, proti, tai ir apstiprināti būvprojekti, izsniegtas būvatļaujas. Tādejādi iestādei, kas pieņem lēmumu par darbības

akceptu faktiski ir jāizvēlas nevis no divām alternatīvām, bet gan tikai jālemj par to vai akceptēt piedāvāto 1.alternatīvu, jo Ziņojumā norādītā 2.alternatīva nav uzskatāma par tādu, saistībā ar kuru varētu lemt par akceptu, izņemot gadījumu, kad ierosinātajam uz 2.alternatīvas īstenošanu vairs nav spēkā esošu akceptējošu lēmumu un tās īstenošanai ir nepieciešams jauns akcepts.

Biroja vērtējumā 1.alternatīva ir nelabvēlīgāka, galvenokārt, trokšņu un mirgošanas efekta ietekmju aspektā, tā rada lielākas ietekmes, kas šajā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā tā arī nav pietiekošā mērā izvērtētas. Vienīgais ieguvums no 1.alternatīvas realizācijas ir iespējamais vides ieguvums no atjaunojamiem resursiem, jo saražotās elektroenerģijas daudzums iespējams būs lielāks, kaut gan jaudīgāku vēja elektrostaciju uzstādīšana pati par sevi nevar sniegt šādu efektu, ja nav atbilstoša vēja ātruma, pie kura iekārta sasniegs savu lielāko efektivitāti. Atbilstoši ražotāja datiem iekārta savu plānoto ražību sasniedz tikai pie 12 m/s (http://www.enercon.de/p/downloads/EN_Productoverview_0710.pdf)

[3] Ziņojuma izstrādātāji Ziņojumā norādījuši divus iespējamus limitējošos faktorus VES parka būvniecībai. Pirmkārt, iespējamie limitējošie faktori attiecībā uz putnu migrācijas ceļiem, otrkārt, iespējamie limitējošie faktori attiecībā uz gaisa satiksmi.

Ziņojumā norādīts, ka migrējošo putnu lielākā daļa pārlidojumu trašu un koncentrācijas vietu atrodas nostāk no plānotā parka, lielākā daļa migrējošo zosveidīgo putnu, kā arī dzīvju pārlidojumiem un kā barošanās, atpūtas un nakšņošanas vietas izmanto jūras piekrastes joslu un tai pieguļošos mitrājus, tāpēc nevienai no plānotā vēja parka alternatīvām attiecībā nav limitējošo faktoru attiecībā uz putnu migrācijas ceļiem, kā arī Latvijas Ornitoloģijas biedrības atzinumā norādīts, ka šis vēja parks ir saprātīgs kompromiss starp putnu aizsardzības un vēja parku attīstības interesēm.

Ziņojumā norādīts, tā kā valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" atļaujās ietvertie nosacījumi ir īstenojami, līdz ar to nevienai no plānotā vēja parka alternatīvām limitējošo faktoru attiecībā uz gaisa satiksmi nav.

[4] Papildus Ziņojumā minētajiem iespējamajiem limitējošiem faktoriem Biroja vērtējumā izvietojot VES un izvēlētos 1. vai 2. alternatīvas realizāciju, nepieciešams ņemt vērā apstākļus, kas saistīti ar trokšņa ietekmi no plānotās darbības, kas Ziņojumā nav novērtēta atbilstoši un pietiekošā detalizācijā, tamdēļ darbība kopumā nebūtu pieļaujama, kā arī jāņem vērā normatīvo aktu izmaiņu rezultātā radītais regulējums, kas to piemērošanas gadījumā ierobežo paredzētās darbības likumīgas realizācijas iespējas. Bez tam jāņem vērā, ka atbilstoši Ziņojumā veiktajiem aprēķiniem par mirgošanas iespējamo ietekmi, ir konstatēts, ka gan pēc sliktākā scenārija, gan pēc reālā scenārija tiek pārsniegtas 30 mirgošanas stundas gadā virknē dzīvojamo māju. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam *1.alternatīvas gadījumā* - ēku grupā Nr.04 „Apšukalni” apbērojumu radīs VES E-5, E-6, E-7, E-8, E-12, ēku grupā Nr.53 „Baloži” - E-44, E-45, ēku grupā Nr.47 „Brakši” - E-38, E-39, E-40, E-43, ēku grupā Nr.20 „Brīviņi” - E-18, E-19, E-20, E-24, ēku grupā Nr.14 „Dzintari” - E-8, E-9, E-10, E-12), ēku grupā Nr.21 „Garkāji” - E-18, E-19, E-20, E-24, ēku grupā Nr.55 „Grantiņi” - E-43, E-44, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi” - E-8, E-9, E-10, E-15, E-25, E-29, ēku grupā Nr.06 „Kretuli” - E-5, E-6, E-7, E-8, E-9, E-10, E-12, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri” - E-1, E-3, E-5, ēku grupā Nr.31 „Roļu Kalēji” - E-29, E-30, E-31, ēku grupā Nr.10 „Saukanti” - E-1, E-3, E-21, ēku grupā Nr.25 „Urbāni” - E-19, E-20, E-22, E-24, ēku grupā Nr.43 „Vītolī” - E-

36, E-37, E-38, E-39, E-40, bet 2.alternatīvas gadījumā - ēku grupā Nr.20 „Brīviņi” - E-18, E-19, E-20, E-24, ēku grupā Nr.14 „Dzintari” - E-8, E-9, E-10, ēku grupā Nr.59 „Jaņi/Saliņi” - E-9, E-15, E-25, ēku grupā Nr.06 „Kretuli” - E-5, E-6, E-7, E-8, E-9, E-10, E-12, ēku grupā Nr. 08 „Leijeri” - E-3, E-5), ēku grupā Nr.10 „Saukanti” - E-1, E-3, E-21, ēku grupā Nr.25 „Urbāni” - E-19, E-20, E-22, E-24, ēku grupā Nr.43 „Vītolī” - E-36, E-37, E-38, E-39, E-40. Tādējādi VES uzstādīšanas un ekspluatācijas ierobežojošs faktors ir arī rekomendācijas noteikto prasību nodrošināšana attiecībā uz pieļaujamo mirgošanas efektu.

Atbilstoši Aizsargjoslu likuma 29.pantam ap vēja elektrostacijām tiek noteiktas drošības aizsargjoslas. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 58.¹pantu aizsargjoslās ap vēja elektrostacijām papildus šā likuma Aizsargjoslu likuma minētajiem aprobežojumiem ir noteikti aprobežojumi. Kā norādīts Ziņojumā, atšķirīgo interpretāciju rezultātā apstiprināto un uz doto brīdi spēkā esošajos detālplāņos nekustamajiem īpašumiem „Dzintari” (E-12), „Lankas Kalni” (E-9), „Mežmaļi” (E-7 un E-8), „Jaunmāliņi” (E-25) un „Lejas” (E-36) sešām VES drošības aizsargjosla ir noteikta 162 m (augstums līdz rotora asij $\times 1,5 = 108 \text{ m} \times 1,5 = 162 \text{ m}$). Turpretim pārējām 25 VES aizsargjosla ir noteikta 223,5 m (VES maksimālais augstums $\times 1,5 = 149 \text{ m} \times 1,5 = 223,5 \text{ m}$). Ziņojumā norādīts, ka VES aizsargjoslas noteiktas, ievērojot normatīvo aktu prasības (2011. gada 24. februāra Latvijas Republikas Satversmes tiesa spriedums lietā Nr. 2010-48-03, http://www.satv.tiesa.gov.lv/upload/spriedums_2010-48-03.htm). Aizsargjoslu likuma 32.¹. panta (2) daļa nosaka, ka drošības nolūkā ap šādām būvēm nosakāmās aizsargjoslas platumam ir jābūt 1,5 reizes lielākam nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums. Ziņojuma 3.6.1.sadaļā norādīts, ka aizsargjoslu platums tiks saglabāts nemainīgs, kā tas norādīts apstiprinātajos detālplāņos kā ārējos normatīvajos aktos, proti, attiecīgi 162 m un 223,5 m, jo par šādu aizsargjoslu noteikšanu SIA „Energo Wind” jau ir vienojies ar zemju īpašniekiem un negatavojas mainīt šo vienošanos saturu un samazinot aizsargjoslas platumu. Vienlaikus Ziņojuma autori neizslēdz iespēju nākotnē aizsargjoslas pārrēķināt. Birojs piekrīt, ka ar detālplānojumu apstiprināšanu un to likumības kontroli Satversmes tiesā, ierosinātajam ir tiesības paļauties uz aizsargjoslu, kas noteikta pretēji Aizsargjoslu likuma 32.¹panta (2)daļā noteiktajam, ka drošības aizsargjoslas platums ap VES ir 1,5 reizes lielāks nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums, tomēr lemjot par darbības akceptu ir jāapsver, vai šāda paļāvība ir attiecināma uz 1.alternatīvu.

Birojs, sniedzot šo atzinumu, ir konstatējis tādus apstākļus, kas būtu par pamatu aizliegt pilnībā ierosinātāja plānoto darbību, un uzskata, ka darbība nav iespējama arī ar ierobežojumiem un tikai ievērojot Biroja noteiktos obligātos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, jo neatbilstoša ietekmes izvērtējuma dēļ nav iespējams izvirzīt nosacījumus darbībai.

Direktors

A. Lukšēvics

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

2014.gada 21.novembrī